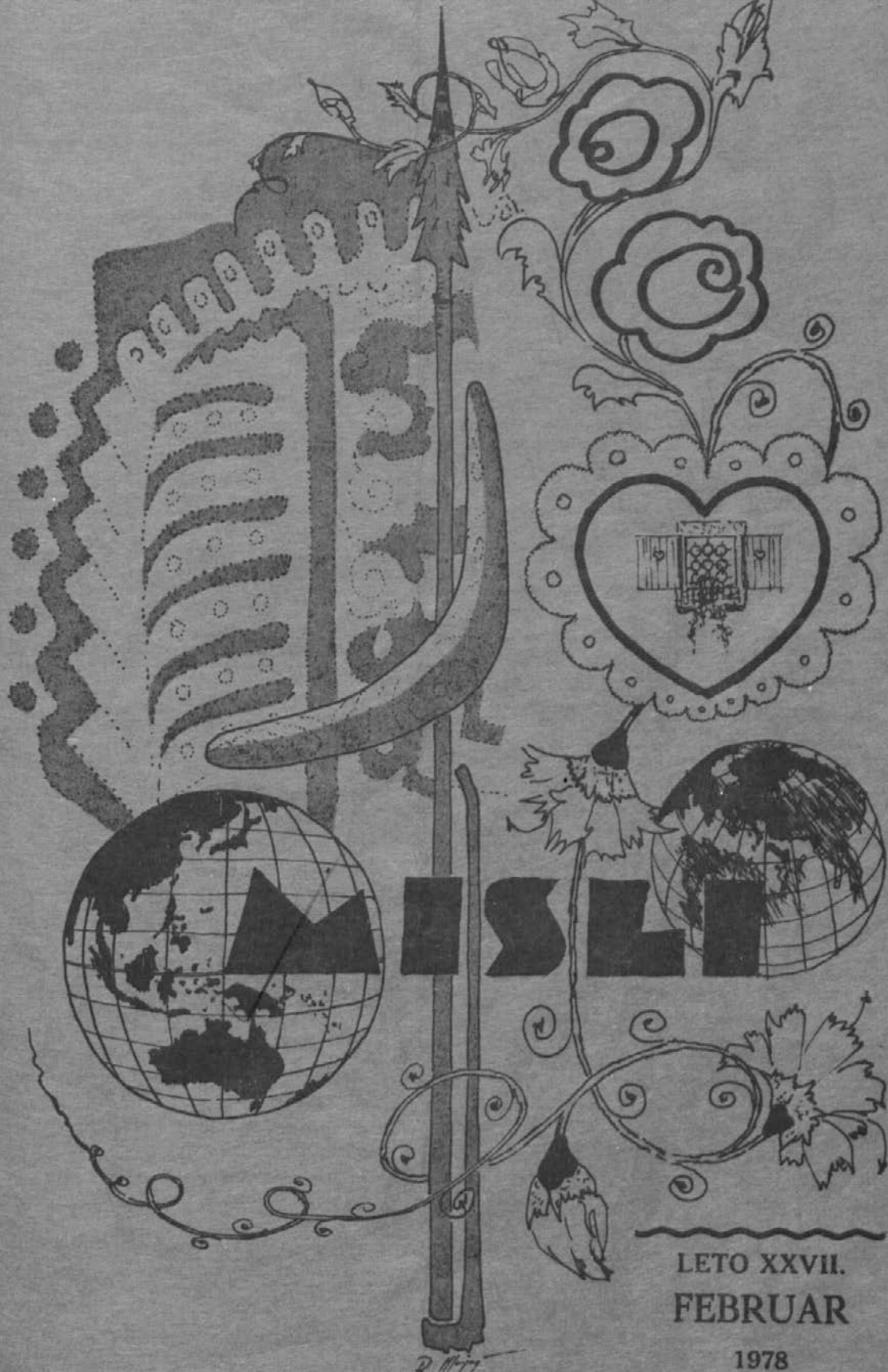

Registered for posting as a publication (Category A)

LETO XXVII.
FEBRUAR

1978

NAROČI IN BERI !

Pri MISLIH lahko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice. Le taka zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLA KOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1. zvezek, 2. zvezek in 4. zvezek (Zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

Poštnina pri gornjih cenah ni vključena.

Ostale dokumentarne knjige (**BELA KNJIGA, REVOLUCIJA POD KRIMOM . . .**) so nam pošle in čakamo novih pošilk.

LETOŠNJE KNJIGE CELOVSKE MOHORJEVE DRUŽBE (štiri knjige) so dosele in jih imajo na zalogi naša verska središča. Cena celotne zbirke je **devet dolarjev**. Poštnina v tej vsoti ni vključena.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL), ki ga uporabljajo za učno knjigo v viktorijskih srednjih šolah. Cena \$6.— (poština posebej) — Ravno čakamo nove pošiljke.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.— (poština posebej).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI SLOVAR (Grad-Skerlj-Vitorovič, druga izdaja), velikega formata s 1120 stranmi, vezan — \$12.— (poština ni vključena).

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR (Janko Kotnik). Cena \$10.— (poština ni vključena).

ANTHOLOGY OF SLOVENIAN AMERICAN LITERATURE (V angleščini. Edi Gobetz in Adele Donchenko) — Cena \$7.—

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov brez poštnine je \$9.— (Nova pošiljka je pravkar dospela!)

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepismo povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Stefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME — cena \$1.50.

*

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštnino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI

(THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVLIEN LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel.: 86 7787

Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint Pty. Ltd., 7a Railway Place, Richmond, Victoria, 3121

92 1606/1021

Tudi to je naš post

POSTNI čas nas po svoji vsebini približa trpljenju in nas uči trpljenje razumeti. Telesno, pa tudi duševno trpljenje. Predstavlja nam trpečega Zveličarja, bičanega, s trnjem kronanega in končno pribitega na les križa, kamor ga je spravila krivična obsodba. Pri vsem tem pa tako pozabljamo na duševne muke, ki jih je prestajal v življenju. Nič manj kot telesne muke ni bila zanj težka zavest, da je "prišel v svojo lastnino, a njegovi ga niso sprejeli". Vse Kristusovo javno življenje, ko se je razdaljal v ljubezni do nas, je bilo polno podtikanj, krivih sodb in obrekovanj, nerazumevanja do skrajnosti, načrtnih poskusov odvrniti ljudi od njega in z lažmi zmanjšati moč njegove božje besede resnice. Izdan od enega svojih najbližjih, Juda Iškarijota, je moral krivično v smrt. Da je na zunaj izgledala sodba poštena in pravična, pa so mu sovražniki naprtili politične zločine: kralja se dela ter se s tem cesarju upira, brani dajati davek cesarju . . . "Udari pastirja in razkropile se bodo ovce . . .".

Kristus je isto, kar je sam doživljal, napovedal tudi svojim zvestim. Skozi vse to so šli že njegovi apostoli in prva Cerkev, pa tisoči in tisoči preganjanih, krivično ožigosanih in z lažmi umazanih, mnogi končno tudi po silnih mukah ubitih, s sodbo ali brez sodbe. Koliko mučeniške krvi je steklo v teku stoletij! Koliko nekrvavih mučencev ob silnih krivicah je svoje duševno trpljenje darovalo Bogu prav za tiste, ki so jih tako nečloveško preganjali. Vse pa je krepila in še krepki Gospodova beseda iz govora na gori:

Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih . . . (Mt 5, 11 in 12)

A biti krivično obsojen kljub temu ni lahko. Boli, včasih morda še huje kot telesne muke, ki se ne vlečejo v leta. Zato pa je tisti, ki zna to iz ljubezni do Boga vdano nositi, resnični junak.

Taki heroji vere žive tudi v našem času, ni treba segati za njimi daleč v pretekla stoletja in se čuditi njih zgodbi. Blato, nametano nanje, je še sveže — a malo je v nas iskrenega kristjana, če se ne potrudimo pronikniti skozi umazanijo in spoznati resnico. Bi radi primer?

Škof našega stoletja. Že ob svojem posevčenju je imel slutnjo, da ga čaka težko trpljenje, zato si je izbral za škofovsko geslo: "Križa teža in plačilo!" Na dan posevčenja se je Bogu daroval s tole molitvijo: "Gospod, sprejemem vsako ponižanje, zasramovanje, zaničevanje in lažnive obsodbe; pusti me pozab-

L. 27 - FEBRUAR 1978 - ŠT. 2

VSEBINA:

Tudi to je naš post	— Urednik — stran 33
V pepelnični noči (odlomek)	— S. Gregorčič — stran 34
Razmišljanje o postu	— Franc S. Finžgar — stran 35
Naš dom (pesem)	— Ivan Burnik — stran 36
Nekaj zanimivosti	— P. Bazilij — stran 37
Slovenski strop (pesem)	— Oton Župančič — stran 38
Marksizem in demokracija	— Avgust Horvat — stran 39
Naša severna meja	— Janez Primožič — stran 41
Postni načrt	— -ak — stran 42
P. Bazilij tipka...	— stran 44
Izpod Triglava	— stran 46
"Glejte, da vas kdo ne premoti!"	JEHOVCI — Roman Rus — stran 48
Urednikov odprti odgovor	— stran 50
Izpod sydneyjskih stolpov	— P. Valerijan — stran 52
Pota božja (povest-nadaljevanje)	— Srečko Selivec — stran 54
Naše nabirke	— stran 54
Kaj pravite? Meje skupne odveze	— stran 57
Z vseh vetrov	— stran 58
Nasvet	— M. J. — stran 59
Kotiček naših malih	— stran 60
Križem avstralske Slovenije	— stran 61

* * *

Sedaj vi narodom ste strah,
strah tudi vas bo zmel,
to žezlo prah, prestol bo prah,
vi boste prah, pepel!

Vi, ki zaklade zbirate
iz bližnjikov krvi,
ki reveže zatirate —
prah boste tudi vi!

Ti roj, ki noč in dan prežiš,
da brata v past bi ujel,
ti smrti v zanke se uloviš,
prah bodeš in pepel!

Končano! — Ne! — Čuj, duri tam
ječe zaškripljejo,
in nove trume v božji hram
skoz nje se usipljejo.

Sedaj, ko prost mu je pristop,
korak približa svoj,
jaz pa spoznam trpinov trop,
oh, bil je — narod moj!

Odložil sem tedaj pepel,
v klečeče uprl oko,
za blagoslov sem roke vzpel,
ter kriknil sem krepko:

Le vstani, uborni narod moj,
do danes v prah teptan,
pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je — vstajenja dan!

Iz Gregorčičeve:
V PEPELNIČNI NOČI

* * *

ljenega in zapuščenega umreti, naj ostane moj grob neznan — samo da se zaradi moje nesposobnosti, grešnosti ali malomarnosti ne pogubi nobena duša. Edino za to mi je, da se duše, moji skrbi in odgovornosti izročene, ne pogube, ampak zveličajo . . .”

Mnogokrat v življenju je ponavljal to molitev. Danes vemo, da je Bog njegovo ponudbo sprejel točko za točko. “Ponižanja, zasramovanja in lažnive sodbe,” to je bilo njegovo plačilo med zadnjo vojno. Višek ponižanja pa je doživel z obsodbo, ki je hotela vsemu obrekovanju med vojno dati videz resnice, obenem pa odpreti prosto pot vsemu nadaljnjemu sramotjenju. Večje krivice, kakor je bila ta obsodba, mu njegovi nasprotniki ne bi mogli storiti. Potisnili so nanj celo pečat narodnega izdajalca. To so storili njemu, ki je svoj narod tako srčno ljubil, in je med vojno ob nesrečah, ki so zadevale narod, večkrat jokal, pa pomagal in reševal življenja, kjer je le mogel. Reševal je smrti tudi tiste, ki so ga sovražili. Dokumente, ki so pričali zanj, so pred obsodbo sovražniki uničili, da so lažje zmaličili resnico in ga prikazali kot izdajalca.

Da škofovo srce pri vsem tem ni poznalo do nikogar sovraštva, pričajo tele njegove besede: “Za tiste pa, ki so povzročili, da smo morali oditi po svetu, za vse, ki so nas preganjali, za vse, ki so pozabili na svojega Boga, prosimo, da najdejo pot resnice. Jaz sam nisem noben večer pozabil dati blagoslov tudi vsem svojim sovražnikom v domovini. Če imamo mi resnico in nas ona dviga, potem naj ta odpre pot tudi tistim, ki so v zmoti.” Ena zadnjih besed pred smrtjo tega heroja našega časa je bila prošnja: “Molite zame in za moje preganjalce! . . .” Zanje je daroval tudi svoje zadnje trpljenje, svoj smrtni boj, ki mu je prinesel v večnosti “križa plačilo”, dočim se “teža križa” zanj med nami še vedno nadaljuje. Sovražniki se celo mrtvega škofa boje, saj resnica z njim ni umrla, ampak živi, ker je večna.

Morda si že uganil, koga je opisal moj primer: pokojnega našega škofa Gregorija Rožmana. Že gornji stavki, z njegovo lastno besedo, ga prikažejo v drugačni luči, kot ga skozi gnojnico laži žal pozna marsikdo izmed nas. Ko prebiraš tretji del njegovega življenjepisa (izšel nedavno pri celovski Mohorjevi) in vidiš vsa ozadja, se ti njegov lik, lik nekrvavega mučenca vere, zablesti v vsej veličini. Da se le malo potrudimo resnico spoznati, pa vidimo vso gnusobo krivice, s katero je škof še danes pri mnogih tako umazan.

Morda je prav postni čas primeren za resno vprašanje, koliko je v nas iskrenega iskanja resnice, zlasti še, ko gre za dobro ime bližnjega. Če nam za resnico ni — kaj nam še ostane?

— Urednik

RAZMIŠLJANJE O POSTU

**POLNOČNI zvon z visokih lin
krepko zaklenkal je!
Potihnil glas je violin,
strunar odbrenkal je! . . .**

Tako Gregorčič napoveduje začetek posta. Da, post! Ali ni ta beseda za toliko ljudi prazen zvok? Post — zatajevanje samega sebe, post — pritrgovanje v jedi, post — zdržek od mesnih jedi, post, ki ga veleva Cerkev, post — danes, kaj še? Ne samo nevernim in malovernim, tudi mnogim vernikom je post samo beseda brez vsebine, brez obveznosti, kratko in malo: post naj je tako rekoč odveč.

Poglejmo, ali imajo tisti, ki tako čustvujejo, tako mislijo in verujejo, zares prav?

Danes je za svet prvenstvo, uspeh, zmaga, rekord tista beseda, ki ima v sebi poseben čar. Ali ne velja danes geslo: doseži, česar še nihče ni dosegel, naj je v igri, v skoku, teku, v zraku ali na zemlji! Kdor vse prekosi, je svetovni junak, je junak časopisa, filma, ljudske množice, ki vse prenese, vse žrtvuje, da je navzoča pri tekmah, in vse misli in navdušenje strinja v eno: v junaka-rekorderja, zmagovalca. No, in kako ti zmagovalci dosegajo te uspehe?

Že sveti Pavel nam jih je opisal. Pravi: "Tisti, ki v stadionu tekó, se vsega zdrže, da dosežejo venec zmage." In zares priča zgodovina, da so se taki že v starem Rimu vsega zdržali: niso popivali, niso se udeleževali pojedini, ogibali so se vsakega razkošja in naslade, z mrakom so legali, z zarjo so vstajali. Ali ni bilo tako življenje za Rimljana, vdanega razkošju in nasladi, hud post? In dandanes je prav tako. Brez samozatajevanja, brez trdih naporov, s katerimi si sto in sto lenivih ugodnosti odrečeš, ni nobenih zmag in nobenih rekordov.

Toda ob tej tekmi za sodobnim športnim junaštvom nas nekaj vendarle iznenaja: namreč to, da je ob tem pogonu za zmagami tako malo junakov. Množice so le prerade mutaste ali vpijoča zijala, ki ta sodobna junaštva občudujejo, veličajo, v njih samih pa je toliko

slabičevstva, tako malo tistega drobnega junaštva, ki ga življenje zahteva od vsakega izmed nas, če nočemo, da nam gre vse po zlu. Pravim, tistega drobnega junaštva, to je junaštva za vršitev dolžnosti, ki nas veže s poklicem, z družino, z narodom, z občestvom, s človekom sploh in posebno še z revežem. Tega junaštva, na videz tako majhnega, skritega in vendarle tako silno pomembnega za življenje, pa nihče ne doseže razen z razumevanjem, kaj je duh posta, kaj je samozatajevanje, kaj je odpoved. Niti za korak se ne boš premaknil v življenju, to se pravi, ne boš dosegel ne uspeha in ne napredka razen s samoodpovedjo.

Post ni mrtvičenje telesa, nima namena uničevati telesne sile (saj vsak lahko pozna milobo katoliško cerkvene postne zapovedi), post je le pot do zmage duha nad materijo, pot do zmage nad silami gole telesnosti, ki je tako vabljava in kajkrat tako kruta. Zakaj vsi smo prikovani in priklenjeni na zemljo, na telesnost, na materijo, da vse to veže peruti duhu, ki bi se rad vzpel kvišku, kakor pravi sveto pismo.

Zato je ta borba huda, zmaga dosegljiva le z duhom posta, to se pravi, da se moramo naučiti mnogo si odreči, mnogo žrtvovati, se premagati, potrpeti in se truditi — a vse to ne prisiljeno, marveč s svobodno odločitvijo, z duhovnim spoznanjem in prepričanjem. Samo to nas napravi močne v borbi življenja, v izvrševanju dolžnosti, ki nas vežejo z občestvom, in v boju za zveličanje.

Postojmo pri nekaterih trditvah, ki se zde morda na prvi pogled nekam čudne, neverjetne, a so vendar lahko resnične.

O čerkvenem zapovedanem postu in o postu v najširšem pomenu, o samozatajevanju sploh velja: Post je zdravje. Post je moč. Post je ljubezen.

POST JE ZDRAVJE. Neki zdravnik mi je rekel: "Ti si pridigar. Pridiguj ljudem post, da jim pridiguješ zdravje!" — "Kako?" sem vprašal. — "Lej, jaz se vsak petek postim, trdo postim. Zjutraj ne jem nič, opoldne izpijem skodelico mleka, zvečer čašo jogurta, drugega nič. Pridiguj torej ljudem post in boš pridigal ljudem zdravje!"

Nauk drugega zdravnika: Temu ponudim cigareto, Odkloni jo, dasi vem, da je kadilec. "Ne kadim! Ga mesec ne." — "Zakaj ne?" — "Viš, to je tako: določil sem si — en mesec sem abstinent za pijačo, drugi mesec sem abstinent za kajenje. Hočem se imeti na brzdi."

Tako zdravniki, ki vedo, kaj je zdravje in kako si ga obvarovati.

In naši dedje? Vsi stari se še spominjate našega nekdanjega posta. Ko je polnočni zvon oznanil pepelnico, tedaj je bil konec vsake mesne jedi do velike noči. Ves post nismo poskusili ne koščka mesa, ne kanca masti in je bilo toliko veselega zdravja po družinah — brez higienskih predavanj. Naj zdravniki povedo, koliko odstotkov telesno in duševno bolnih je po bolnicah prav zaradi tega, ker niso umeli, kaj je duh posta, kaj smisel samopremagovanja, samoodpovedi.

POST JE MOČ. Naj skušam to z zgledom pokazati! Mnogo očetov si s trudom in silnim samozatajevanjem pridobi čedno imetje. Prvi, če ne pa drugi rod vse to imetje požene in zapravi. Takih zgledov imamo okrog sebe vse polno in prav zato ne pridemo do trdnega meščanstva v najboljšem pomenu besede, do tistega meščanstva, ki je tudi za razvoj kulture v vsakem narodu silno važna plast, ker ima možnost in voljo, da kulturo goji in podpira. Zakaj torej se je toliko trdnih hiš razsulo? Kdo jih je porušil? Otroci. In zakaj? Ker starši niso naučili postiti se, premagati se, odreči se in se predati naporni borbi življenja. Niso jih vzgajali, v svoji slepi ljubezni so jih le pestovali. Skrbeli so, da se jim zadosti vsaka sla, otroci so postali ljudje brez moči; kar je bilo s trudom zgrajenega, ti spetstovani slabiči niso mogli držati. Podrlo se je in propadlo.

POST JE LJUBEZEN. Poglejmo v družino! Vez družine je edinole ljubezen. Vse drugo je slepilo. Zakaj je danes toliko razbitih družin? Toliko ločitev zakonov? Spet trdim: ker ni duha posta, duha odpovedi, premagovanja. Sveti Pavel je z enim stavkom, z enim pove-

ljem rešil vse to: "Drug drugega bremena nosite!" To je vsa modrost skupnega življenja in ta modrost ni nič drugega kot vsakdanja samoodpoved, potrpljenje, odpuščanje, boljšanje, spet — post, post, post. Post vsak dan, vsako uro, vsako noč pri otročičku, pri bolnem članu družine, pri neuspehih, ob naših socialno neurejenih časih odrekanje in skromnost brez konca, kar za vse stanove.

Post je ljubezen, ne samo v družinah, post je nujna ljubezen tudi v družbi. Post je, če si kaj pritrhamo, da dobi lačen hrane, post je, če si odrečemo pri obleki, da bomo odeli nagega, post je, če zbiramo za zapuščene otroke, post je, če nam ni noben trud odveč, da delamo zasebno in javno za odstranitev krivic v socialnem življenju. Prazno godrnjanje nam ne bo izboljšalo časa. Le delo. Vsako delo pa je svoje vrste post.

Le v trudu se je človeštvo prikopalo do napredka. Vsako odkritje, vsaka iznajdba, vsak strojček, ki nam lajša napore, je sad silnega dela, naporov in samozatajevanja. Vedno — danes in do konca dni. "V potu svojega obraza boš jedel kruh . . ."

Jasno nam je, da je duh posta v tem, da naravnih nagnjenj, čustev, sle in strasti, veselja in žalosti ne uničujemo, marveč z duhom vodimo na pravi tir. Če in kdor tega ne stori, mora postati prej ali slej vseh teh strasti in slasti bridek in žalosten plen.

Lahkomiselni, zapravljivci, leni sovražijo duh posta. Sveti Pavel je deval telo v sužnost — duha, pod sladki jarem Kristusov. Kdor tega noče doumeti, propada in bo breme sebi in občestvu.

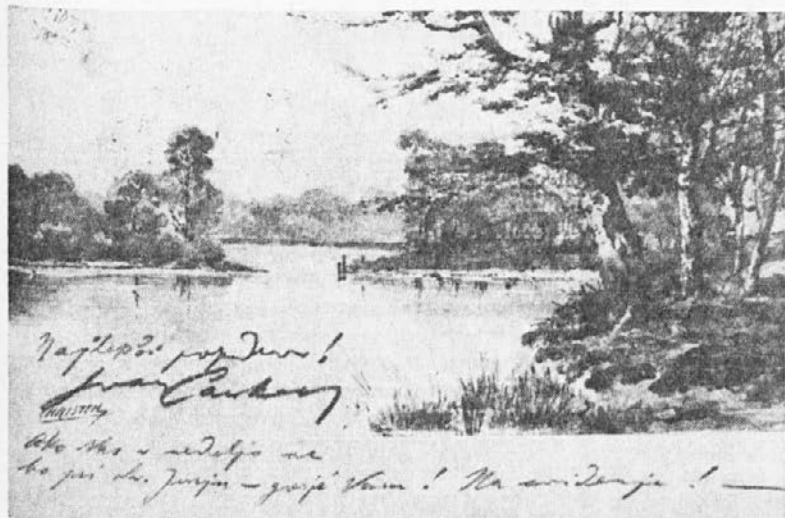
NAŠ DOM

Čemu nam ta hiša velika,
to gnezdo, kjer oče in mati
otrokom bi morala stati
za zgled, kakor sveča, ko lik svečenika!

Strmim kot iz lipe sklesani bog.
Bojim se, da v temi ne pičim se v gada.
Že stene načenja gniloba okrog,
a jutri bo spet — maškerada . . .

Z lijakom mi v grlo nekdo bo nabral
vseh kislic in sladkega strupa.
V tej hiši pojo iz obupa . . .
O, da bi le našel še drug IDEAL!

IVAN BURNIK

NEKAJ ZANIMIVOSTI

BARAGOVA KNJIŽNICA slovenskega verskega in kulturnega središča v Kew upa, da se ne bo posvetila samo zbiranju knjig, ki si jih more vsakdo izposoditi za zabavno branje ali študij doma. Že zdaj ima kar precej lepo zbirko tiskanih del, ki zaradi svoje vrednosti ali redkosti (vsaj v Avstraliji) ne bodo šla iz knjižnega prostora: za ogled ali za študij so seveda vsakemu na razpolago v knjižnici. Med te tiske spadajo tudi vsi faksimili, ki jih knjižnica ima ali jih bo zbrala v bodoče. Knjižnica že poseduje štiri faksimile: Trubarjevo knjižico **Eni Psalmi** iz leta 1567, Prešernov **Kerst per Savizi** iz leta 1836, ter rokopise **Prešernovih in Gregorčičevih poezij**. Upajmo, da bomo skromni začetek dvignili v teku časa. — Naj omenim tudi najstarejši originalni tisk Baragove knjižnice: **La manna dell'anima**, delo jezuita Paola Segnerija. Knjižica v italijanskem jeziku je tiskana v Bassanu leta 1745 in je v originalni vezavi. Za Evropo gotovo nič kaj posebnega, za mlado Avstralijo pa kar. Za smešno ceno par šilingov je bila pred nekaj leti kupljena v stari-narnici.

Baragova knjižnica bo zbirala tudi razne originalne redkosti v zvezi s slovensko zgodovino ali kulturo. Naravno bodo tudi te na ogled le v knjižničnem prostoru. To zbirko smo pričeli s tremi znamenitostmi:

Skromna podobica, ki nosi na svojem hrbtu originalni podpis (v gotici) našega oltarnega kandidata, misijonskega škofa **Friderika Baraga**, izdajatelja prvih (in zadnjih) indijanskih knjig, vključno slovarja. Podpisu je dodal Baraga letnico 1837, kar soupada z njegovim prvim obiskom domovine, od 29. septembra 1836 do 24. maja 1837. Komu je Baraga podobico poklonil, ni znano. M. Romani Toplak jo je kot provincialki pred leti poklonil prelat Janez Kalan. Ta mož se je močno trudil, da bi iz kongregacije bistriških šolskih sester postala slovenska misijonska družba Baragovih sester, kar pa je s pričetkom vojne padlo v vodo. Prepričan

sem, da je bil poklon podobice s tem v zvezi. M. Romana je dragoceno Baragovo zupuščino prinesla s seboj v Avstralijo ter jo podarila meni.

Knjižnica hrani tudi razglednico z besedilom in podpisom generala **Rudolfa Majstra**, ki nam je ob koncu prve svetovne vojne rešil Maribor in Štajersko. Pisal jo je dne 2. maja 1927 akademskemu slikarju Franju Sterletu v Begunje. Poklonila jo je pred nekaj leti gospa Marija Peršičeva in smo fotografijo razglednice objavili v MISLIH, avgustova številka 1974 (L. 23/8, str. 216).

Kmalu po otvoritvi knjižnice pa smo prejeli tudi originalno razglednico z besedilom in podpisom izpod peresa **Ivana Cankarja**, katere fotografijo priobčujemo ob tem članku. Poklonila nam jo je gospa Mira Berenyi, po rodu iz Ljubljane, rojena Tavčar. Hranila jo je v spomin na svojo mater Olgo Cvahte por. Tavčar, kateri je Ivan Cankar razglednico poslal.

Pečat poštnega urada Sv. Trojice v Slovenskih goricah nosi datum 9. novembra 1911. Naslovljena je razglednica s Cankarjevo pisavo na: **Gospodična Olga Cvahte**,

Mala Nedelja pri Ljutomeru. Na drugi strani pa je Cankarjevo sporočilo: **Najlepši pozdrav! Ivan Cankar. Ako Vas v nedeljo ne bo pri Sv. Juriju — gorje Vam! Na svidenje! —**

Iz kronoloških podatkov Cankarjevega življenjepisa vemo, da je bil v drugi polovici oktobra 1911 v Ljubljani, od 27. do 29. oktobra istega leta pa v Trstu, kjer je govoril na povabilo Ljudskega odra. Kmalu po vrnitvi se je moral podati k Sv. Trojici v Slovenskih goricah, kjer se je rad mudil pri dobrem znancu, zdravniku dr. Alojzu Kraigherju. Če naj bi po vrnitvi prišel tja 8. novembra, je že naslednji dan napisal to razglednico.

Naslovljenka Olga Cvahte, mati gospe Mire Berenyi, je bila iz učiteljske družine, rojena dne 12. julija 1883 v Slovenskih Konjicah. Postala je tudi sama učiteljica. V času prejema Cankarjeve razglednice je poučevala v Mali Nedelji pri Ljutomeru, nadučitelj iste šole pa je bil njen oče Simon Cvahte. Takrat je imela 28 let ter še

ni bila poročena. Kasneje je živela v Ljubljani, poročena s priznanim zobozdravnikom Tavčarjem. Po drugi svetovni vojni je že kot vdova odšla v begunstvo in emigrirala v Avstralijo. Umrla je v Hayfieldu, Victoria, dne 24. septembra 1956.

Kje sta se Ivan Cankar ter mlada gospodična učiteljica Olga srečala in spoznala, nam ni znano. Enako ne vemo, če ju je ta razglednica res zopet združila pri Sv. Juriju. Po besedilu bi sklepal, da je Cankar nedeljo snidenja željno pričakoval in da se za njegovo cankarško hudomušnostjo na razglednici skriva več kot samo prijateljstvo. Je bila to ljubezen?

Vsekakor smo gospe Miri Berenyi hvaležni za dragoceno, ki je Baragovi knjižnici res lepa pridobitev. Kdor nosi kako podobno zanimivo redkost s seboj po Avstraliji — lepa prilika je, da jo reši morebitne pozabe ali uničenja ter z njo obogati skupnost. Baragova knjižnica mu bo hvaležna.

P. BAZILIJ

OTON ŽUPANČIČ

Rojen 22. januarja 1878
v Vinici, Bela Krajina,
Umril 11. junija 1949
v Ljubljani

V našem stoletju naš največji pesnik svetovnega razmaha in mojster slovenske besede, a po mnenju prof. dr. Slodnjaka "večji umetnik kot človek". Ob stoletnici njegovega rojstva se kot umetniku-pesniku tudi v izseljenstvu klanjamo njegovemu spominu.

SLOVENSKI STROP

Slovenski strop izhaja iz kota,
od jaslíc, od Betlehema,
od rojstva božjega,
od božiča.

Jaslice v kotu nad mizo,
mah in pastirčki, hlev in sveta družina in Betlehem,
na črnem stropu bele zvezde,
od zvezd zlati orehi,
in od največje zvezde, od najumetneje izrezljane
(otroci so se igrali, zato je tako umetna)
Sveti Duh.

Odhajali so sveti trije Kralji
za zvezdo repatico,
in jaslíc ni več,
ali nad mizo je ostalo nebo
z zvezdami, orehi,
s Svetim Duhom,
in družina se zbira pod njim
leto in dan.

Da je meni izslikati slovensko sobo,
da mi je razdeliti slovenski strop
po umetnosti in narodni volji:
naši sobi središče je kot,
naš strop izvira iz kota,
naše leto iz božiča,
naša družina iz svete Družine,
naša misel iz Svetega Duha —
tako je hotel naš narod.

OTON ŽUPANČIČ

MARKSIZEM IN DEMOKRACIJA

BESEDA **demokracija** je v naših dneh skoraj na ustih vseh in vsakega. Vsak hoče demokracijo za sebe, vsak si jo razlaga in razume po svoje. To lahko vidimo pri delavcih v tovarnah kakor tudi pri srednješolskih dijakih in univerzitetnih študentih, ko kričijo po ulicah, razbijajo po šolskih prostorih in mažejo stene.

Demokratski družbeni red bi naj bila tista magična formula, ki reši vse probleme sodobnega človeštva. Res, demokratski družbeni red je v naših dneh najboljša družbena ureditev in najbolj odgovarja človekovi naravi in potrebam, kljub temu pa ima veliko napak in pomanjkljivosti.

Z ozirom na hrupna razpravljanja in križanja izgleda, da so največji zagovorniki demokracije marksisti vseh vrst in tendenc. Povsod v svobodnem svetu, ki ni pod njihovo oblastjo in se ljudje trudijo za demokratsko življenje, marksisti isto najbolj odločno zahtevajo, se proglašajo za njene edine zagovornike. So pri tem iskreni? Zgodovina in dejanja naših dni dokazujejo, da ne. To je le njihovo najmočnejše geslo za slepljenje ljudi in to še posebej v deželah v razvoju: v latinski Ameriki, Aziji in Afriki. Za obrambo demokracije povzročajo nered, organizirajo in oborožujejo gverilo, pobijajo, ropajo, ugrabljajo. Kljub vsem zločinom se proglašajo za junake in osvoboditelje. Na žalost jim mnogi verjamejo.

Pa vendar to ni pot za doseg demokratske družbe in svobode, ker s svojimi dejanji zanikajo nje bistvo, ne spoštujejo mnenja in pravice drugače mislečih, ne priznavajo svobodnih odločitev svobodnih in odgovornih ljudi. Demokracija bi naj bili samo oni za vse čase. To nam dokazuje šestdeset let nasilja v Sovjetski zvezi, trideset let diktatur v deželah vzhodne in srednje Evrope, tudi v Sloveniji. V objemu te lažne demokracije trpe Kuba, Kitajska, Vietnam in Kambodža, v njenem imenu skušajo vkleniti v verige osvobajajoča se plemena Afrike. Svobodoljubnemu človeku se je težko znajti v tej zmešnjavi, ker demokratske dežele ne nastopajo dovolj jasno in odločno. To je še posebej pereč problem za mladega človeka.

Bistvo demokracije

Ob koncu druge svetovne vojne, ko so ljudje že nekako gledali na obzorju bližajoči se mir, a istočasno bili zaskrbljeni, ker se je na mesto uničenega fašizma in nacionalnega socializma bližal središču Evrope komunizem s svojimi armadami, je papež Pij XII. v božičnem nagovoru leta 1944 nazorno in jasno pokazal, kaj je bistvo demokracije, kakšna mora ta biti.

V vsaki družbi ljudje hočejo na ta ali oni način sodelovati pri urejanju in vodstvu ter bodočnosti družbe. Po naravnem pravu imajo pravico, da si izberejo tisto obliko vladavine, ki jamči vse človekove pravice, vključ-

no svobodo vere in vesti. Kot je že učil papež Leon XIII., Cerkev ne odklanja nobene oblike vladanja, če so zajamčene vse človekove pravice in svoboda in se trudijo oziroma so sposobne dosegati blaginjo državljanov.

Demokracija, pravi Pij XII. v omenjenem govoru, ni nekaj ozkega in uniformiranega, ampak dopušča različne oblike in jo je mogoče uresničiti tako v monarhijah kot republikah. Ljudje o tem sami odločajo pri svobodnih volitvah.

Demokracija ni nekaj avtomatičnega, ampak je njena realnost odvisna od posebnih lastnosti, ki jih morajo imeti ljudje v demokratski družbi in pod demokratsko vlado. Ta je le vsota hotenja, mišljenja, življenja in dela ljudi, ki družbo sestavljajo.

V demokraciji ljudje ne vladajo neposredno, ampak posredno, po svojih svobodno izvoljenih predstavnikih, ki v njihovem imenu za določeno dobo upravljajo in vodijo javne zadeve in skrbijo za skupno dobro. Svobodno izvoljeni predstavniki svobodnih ljudi morajo imeti odgovarjajoče lastnosti, da prevzete dolžnosti učinkovito in zvesto izvršujejo.

Zato pride v demokraciji najbolj do izraza dvoje državljanskih pravic, to je "možnost izraziti lastno mnenje o žrtvah in dolžnostih, ki jih naj nosijo državljanji; prisiliti koga k pokorščini šele potem, ko je prišlo v poštev tudi njegovo mnenje. Iz trdnosti, soglasja in dobrih sadov, ki izvirajo iz stika med vlado in državljanji, lahko sklepamo, če je demokracija res zdrava in uravnovešena ter kakšna je njena življenjska in razvojna moč" (Pij XII. v omenjenem govoru).

Sodobna država posega vedno globlje v življenje posameznikov in družbenih skupnosti, zahteva od ljudi več žrtev in odpovedi. O tem pravi Pij XII: "Kar pa zadeva obseg in naravo žrtev, ki jih morajo izpolniti vsi državljanji — in to dandanašnji, ko je delavnost države tako razsežna in odločilna —, so mnogi mnenja, da je demokratska vladavina naravna zahteva zdravega razuma. Kadar pa ljudje zahtevajo več in boljše demokracijo, pomeni ta zahteva samo tole: državljan naj ima vedno več možnosti, da bo mogel imeti svoje osebno mnenje in da bo to mnenje lahko izrazil in uveljavil na način, ki je primeren skupni blaginji."

Tako vidimo, da demokracija lahko obstaja in živi, če se ljudje zavedajo svojih dolžnosti in pravic, kjer se vsak trudi za harmoničen razvoj svoje osebnosti na lastnih in njemu danih osnovah in obenem išče sožitje in sodelovanje z bližnjim in bližnjimi. Demokracija namreč odklanja maso ali množico, ki jo razumemo kot neko brezoblično skupnost poedincev. Masa ali brezimna množica je glavni sovražnik resnične demokracije in njenega vzora svobode in enakosti, pravi Pij XII.

Masa ali množica, ki se da slepo voditi in kriči ter razbija po ulicah, resnično demokracijo odklanja. Kričanje in razgrajanje ni demokracija, še manj pa so grožnje. V resnično svobodnem narodu in državi se človek zaveda svoje osebnosti in svobode, ki je v skladu s spoštovanjem svobode in dostojanstva drugih. V narodu, ki je tega imena vreden, pravi Pij XII., naravne neenakosti, ki ne izvirajo iz samovolje, kakor so to neenakosti v izobrazbi, imetju, družbenem položaju, niso na noben način ovira za duha resnične skupnosti in bratstva, da le ne nasprotujejo pravičnosti in medsebojni ljubezni. Tako te neenakosti ne le da ne žalijo enakopravnosti državljanov, ampak ji dajejo celo pravi smisel in pravi pomen. Vsak ima pravico živeti lastno osebno življenje v razmerah, okoliščinah in kraju, kamor ga je postavila božja Previdnost.

Že iz teh nekaj misli velikega papeža in učitelja lahko vidimo, da je demokracija težka zadeva, a obenem nekaj velikega za vladane in vladajoče, za družbo. Je velik cilj svobodoljubnih in resnično poštenih ljudi, za katerega se je vredno truditi vse dni življenja, in izročiti ta cilj iz roda v rod. Vsak dan sproti se postavljajo temeljni jutrišnje družbe, zato so današnjiki v veliki meri odgovorni za to, kakšen bo jutri.

Marksizem in demokracija

Po vsem povedanem se lahko upravičeno vprašamo, ali je marksizem sposoben uresničiti tako demokratično družbo, nuditi ljudem in državljanom svoboščine in življenjske pogoje, ki jim pripadajo po naravnem pravu?

Da si lahko odgovorimo na to vprašanje, pogledjmo na kratko, kaj marksizem pravzaprav je in kaj hoče.

Kot vemo, sloni vsa marksistična teorija na dialektičnem in zgodovinskem materializmu. To je temelj njegovega nauka.

Dialektični materializem pomeni, da obstaja na svetu samo materija in da je ta v stalnem razvoju. Boga, posmrtnosti in nadnaravnega življenja ni, ker je človek samo neke vrste višje razvita žival brez duše. S smrtjo je vse končano, ostane edino spomin na umrlega, če je bil velik delavec marksistične družbe. O vsem tem na široko razpravljajo in skupek teh razpravljanj predstavi marksizem kot resnično vero v nevero, vero v materijo.

Zgodovinski materializem je drugi temelj in uči, da zgodovina človeštva ni nič drugega kot neke vrste tkivo ali povezava človeških dejanj skozi stoletja. Ta dejanja pa izhajajo iz stalnih prizadevanj človeka za svoj življenjski obstanek, za pridobivanje tvarnih dobrin, za hrano. Vsa človekova prizadevanja vodijo samo gospodarski interesi; prizadevanja so veliko drevo in veje zgodovina človeštva. Ideje so samo listje tega drevesa, ki jih ponovno požene, a vsakokrat odpadejo, vedno v skladu z interesi ljudi vsakokratne dobe in okoliščin.

Stalna borba za vsakdanji kruh deli ljudi v dva velika, med seboj nasprotna in sovražna tabora, razreda. Na eni strani so lastniki proizvodnih sredstev, v naši dobi lastniki zemlje in proizvodnih sredstev, ki so

skupaj številčna manjšina, na drugi strani ali v drugi skupini pa so vsi tisti, ki nimajo lastnega premoženja ali ga imajo premalo. Ti predstavljajo veliko večino človeštva. Med njima ne more biti sožitja in ne more priti do sporazuma. Borba in sovraštvo sta neizogibna. Lastniki premoženja izkoriščajo razred nemaničev. Ker pa tako stanje ne more biti trajno, mora razred izkoriščenih premagati razred premožnih, se polastiti oblasti in njihovega premoženja ter uvesti diktaturo proletariata. Cilj je diktatura ene slojne skupine v družbi in ne demokracija.

Pot do uresničenja tega cilja, uvedbe diktature proletariata, je različna. Lahko je to revolucija in nasilen prevzem oblasti, kateremu sledi uničenje vodilnih nasprotnikov; ali pa spretno in taktično izrabljanje ustanov svobodne družbe in se z navidezno večino polastiti oblasti in tako uvesti diktaturo ter nasilje. Tako so poskusili v Čilu, a so jih pravočasno odkrili; nič drugače ne bi postopali, če bi prišli do oblasti v Italiji ali Franciji kljub temu, da sedaj obljublajo svobodo in demokratični pluralizem.

Marksizem izvaja revolucijo v imenu izkoriščenih, vendar še v nobeni revoluciji izkoriščani niso dobili oblasti v svoje roke. Prevzamejo jo voditelji revolucije in si podredijo izkoriščane. Tako imajo še manj pravic kot v prejšnji družbi in družbenem sistemu. Marksistični voditelji vladajo nad proletariatom, ki jim mora biti le poslušno orodje brez možnosti obrambe in zaščite. Ni več dovoljeno izraziti svoje misli, ni več dovoljena kritika, ker marksizem tega ne prenese. Povsod vidi strahove, zato preganja vse drugače misleče, najbolj pa se boji svobode, ki bi pomenila konec njegovega vladanja in oblasti.

Marksisti nikoli ne zanikajo, da je njihov cilj brezrazredna družba in diktatura proletariata, včasih se razlikujejo samo glede poti, kako to izvesti. Ker po njihovem namen posvečuje sredstva, niso prav nič škrupulozni pri izbiri sredstev za doseg svojih ciljev.

Ali more biti diktatura sploh kdaj demokratična ali se istovetiti z demokracijo? Nikoli, ker je vsaka diktatura, pa naj se imenuje kakorkoli, nemoralna, nečloveška, protinaravna. To sta pokazala fašizem in nacionalni socializem, najožja sorodnika marksizma, to je pokazal tudi komunizem povsod, kjer se je polastil oblasti. To so najbolj temne sence v zgodovini človeštva.

Marksistična oblast sloni na zgrešenem načelu, da je oblast stranke neomejena in da ni dovoljen proti njej noben priziv na kak višji in moralno obvezen zakon; tudi takrat ne, kadar pušča prosto pot svojim despotičnim ciljem ter pri tem prestopa mejo dobrega in slabega, dovoljenega in nedovoljenega.

Marksizem ne išče demokracije, je še nikoli ni iskal; ne išče blaginje ljudi, ki družbo sestavljajo, jih pa hoče vklemiti v verige svoje zastarele, okostenele in nečloveške teorije.

AVGUST HORVAT

NAŠA SEVERNA MEJA

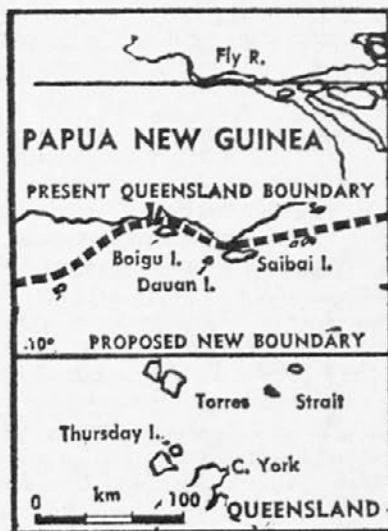
SPOMINJALI se boste, ko so dnevni časopisi pod mastnim naslovom objavili vest: ministrska predsednika Avstralije in pa mlade države Papua-New Guinea sta se pobotala, da vsaj začasno odstavita z dnevnega reda kočljivo zadevo — **končno določitev morske meje med obema državama**. Spor ni od včeraj, saj se vleče že dobrih sto let. Morda bo koga le zanimalo, da si ga поблиže ogledamo tako iz zemljepisne kot iz zgodovinske strani.

Vemo, da se Avstralija ne prišteva k otokom, dasiravno je na vseh straneh obdana od vode. Zaradi njene razsežnosti in zemljepisnega ravnotežja jo imenujemo peto celino, najmanjšo sicer, pa zato najstarejšo. Kot taka dolgo ni poznala kakih svojih mejnih težav. Z odhodom Holandije iz Zapadne Nove Gvineje ter priključitvijo tega dela — nekako polovico otoka — Indoneziji, še bolj pa z osamosvojitvijo vzhodnega dela, ki ga je Avstralija po naročilu in nadzorstvu Združenih narodov upravljala do septembra 1975, se je položaj temeljito spremenil. Vsakemu samostojnemu narodu so v ponos trdno določene meje in tega se v polni meri zaveda tudi naša nova severna soseda.

Avstralijo loči od P.N.G. kakih 160 kilometrov široka morska ožina Torres Strait. V ožini je kakih sedemnajst nenaseljenih otokov, vključno Thursday otoki. Na ostalih otokih koralnega in vulkanskega izvora v ožini živi kakih 5000 domačinov-otočanov, nekako enako število pa jih je raztresenih po avstralski celini. Mnogi so potomci prednikov, ki so živeli na teh otokih že pred tisoč leti, drugi spet potomci Polinezijcev, prepljenih v prejšnjem stoletju na te otoke in tudi v sam Queensland za suženjsko delo po farmah sladkorne trstike. Dasi melanezijske-polinezijske rase, so do neke mere v rasmem sorodstvu z avstralskimi domačini na jugu in Papuanci na severu. Kar lahko rečemo, da je Torres Strait mešanica in izmenjava plemen, jezikov ter njih narečij.

Glede zemljepisnega položaja leži področje nekako sredi med Manilo in Melbourne, med Jakarto in mestom Launceston, Singapore mu je bliže od Hobarta. Vse do leta 1972 je bilo nekako prepuščeno samemu sebi, od časa do časa omenjeno in smatrano za "sendvič" med avstralsko Zvezno vlado in vlado države Queensland. Vpliva Commonwealtha ni bilo nobenega, le delitev raznih podpor je bil znak, da otočani pripadajo avstralski državni skupnosti, pa še to le preko queenslandske pokrajinske vlade. Leta 1972 je Zvezna vlada sklenila imeti večji vpliv na to področje in na življenjski standard otoškega prebivalstva.

Ves spor za severno mejo se vrti okrog tega, kako potegniti mejno črto, ki naj bi zadovoljila oba soseda, pa še domačine. V glavnem gre za posest treh več ali manj obljudenih otokov, ki leže takorekoč pred nosom Papue: Boigu, Dauan in Saibai. Otoki so 140 kilometrov oddaljeni od najsevernejšega dela avstralske celine,

Cap Yorka, od P.N.G. pa v nekaterih točkah komaj za streljaj ali še manj. Prebivalstvo se sklicuje na plemensko in kulturno vez z ostalimi otočani Torres Straita. Niti slišati nočejo o kaki priključitvi mladi papua-novogvinejski državi, saj se zavedajo, da bodo s tem izgubili zlasti pravice socialne pomoči, ki jim jih nudi Avstralija.

Res je tudi, da so otočani že v prejšnjem stoletju zavrnili papuanski poskus zavzeti otoke. Na to nas spominja angleški napis na nagrobniku njihovega takratnega plemenskega poglavarja. Še močnejše naj vsakemu priča spominska plošča na otoku Saibai, ki pove, da so bili otoki Torres Straita skupno s severnim delom Great Barrier Reef-a leta 1879 proglašeni za del Queenslanda. To je bilo v času, ko je bila P.N.G. v rokah evropskih veselil, Queensland pa tudi še angleška kolonija.

Bolj smo si pri vsem tem na jasnem, če razumemo obstoj in ustroj države Avstralije. Ustanovljena je bila 1. januarja 1901, ko se je šest angleških kolonij — danes šest zveznih držav — prostovoljno združilo v novo državno celoto. Toda z združitvijo se posamezne vlade v dobro nove državne skupnosti niso odpovedale svojim nekdanjim kolonialnim predpravicam. Do neke mere te nekdanje pravice ljubosumno čuvajo še danes. Iz tega izvirajo razne težave, ki jih mora upoštevati in prebroditi Zvezna vlada, dasiravno je preteklo od ustanovitve države Avstralije že trideset let. Ena teh težav je danes tudi razmejitev med Avstralijo oz. Queenslandom in med našo novo severno sosedo. Ne smemo prezreti: sedanja meja na severu je bolj mejna črta med P.N.G. in Queenslandom, kot pa z Avstralijo kot celoto.

Po predlogih P.N.G. naj bi tekla dokončna meja nekako od desetem vzporedniku, to je sredi Torres Straita ožine. S tem bi kakih 1700 Avstralcev in še več tamkajšnjih otočanov prešlo pod jurisdikcijo naše nove se-

verne sosede. Z imenovano razdelitvijo bi bila ožina, ki je tudi važna pomorska pot, presekana po dolgem na dvoje, kar bi morda res moglo kdaj priklicati kake nepredvidene nove težave.

Da se temu predlogu otočani odločno upirajo, sem že omenil. Saj bi bili v tem primeru odtrgani tudi od življenjskega trga — morje pomeni zanje življenje in smrt. Pri svojem odklonu od P.N.G. imajo vso moralno oporo pokrajinske vlade Queenslanda, ki stoji odločno na stališču, naj se meja ne menja brez odobrenja prebivalstva otočja. Queensland tudi odločno zagovarja polnopravnost sedanje meje po pogodbi iz leta 1879 med takratnimi kolonialnimi oblastniki Papue-Nove Gvineje in pa kolonijo Queensland. Naša Zvezna vlada se pri vsem tem ne počuti dovolj močna, da bi Queenslandu kakor koli izsilila odpoved pridobljenim starim kolonialnim pravicam in tudi ne izgleda, da bi se kaj takega zgodilo v doglednem času. Sicer pa ima vsaka stvar svoje senčne in sončne strani, nam navadnim zemljanom pa so razni politični vplivi ozadij prave neznanke.

Tako je torej s to mejno črto med Avstralijo in P.N.G., ki je bila določena pred dobrimi sto leti. V letih 1800/90 so si sledili še trije predlogi in vsaj tretji bi moral biti dokončen. Ta je bil tudi najresnejši. Predložila sta ga premier Queenslanda Sir Samuel Griffith

in pa guverner angleške Nove Gvineje: meja naj bi šla južno od otočja, nekako sredi ožine. Takoimenovano "Griffith Line" je odobril tudi Westminster (angleški parlament) v letu 1900, toda niti novorojena avstralska federacija niti Queensland kot prizadeta zvezna država nista sprejeli sklepa in zakon je postal navadna cunja brez vrednosti. Leta so tekla, na eni in drugi strani ni bilo resne volje, vse dokler ni prišla zadeva zopet na dnevni red ob podelitvi neodvisnosti naši severni sosedu. Tudi ustanovitev tkzv. "Mejnega morskega parka" je naletela na težave — kljub temu, da bi v tem primeru sedanja meja ostala neizpremenjena, pravico do morskega bogastva pa bi si lastili obe sosedi. Težave so verjetno ravno pri morebitnem morskem bogastvu — morda mokro dno Torres Strait-a skriva ležišča nafte...

Vse tako kaže, da bo sedanja razmejitev ostala v veljavi še vrsto let, vsaj dokler pri vseh treh strankah ne bo resne dobre volje za dokončno zadovoljivo rešitev. Tudi v slučaju, da bi Papua-Nova Gvineja predložila zadevo Mednarodnemu sodišču v Haagu, je kaj malo verjetno, da bi katera koli stranka bila voljna sprejeti njegovo odločitev. Podobni svetovni primeri so znani in njih pravična rečitev še čaka uresničitve. "Status quo" naše severne meje bo čakal tudi brez odločbe mednarodnega sodišča, saj vsaj za enkrat kaže, da je izpolnjen slovenski pregovor: volk je sit in koza cela . . .

JANEZ PRIMOŽIČ

F. Gorše: Srečanje.

Post naj nam približa tega Trpina —
na sto načinov se v življenju srečujemo z Njim . . .

PRI KOSARJEVIH je bilo nenavadno resno. Zboroval je celotni družinski kolektiv. Če pomislimo, da je za starši štel najstarejši (kaj se lahko skriva pod besedo "star" in celo "najstarejši"!)

Dostni načrt

udeleženec komaj sedem let in je pravkar spoznaval osnove abecedarske modrosti, se nam bo ta resnoba zdelo nenavadna. Mama je skupaj z očetom po nedeljskem kosilu otrokom rekla: "Kaj smo slišali v cerkvi? Kaj se začne v sredo?" — "Postni čas!" — "In česa se spominjamo v postnem času? Ne veste? Bom jaz povedala: Jezusa in njegovega trpljenja. Zato se bomo tudi mi morali v nečem premagati. No, kaj bi se premagali?"

Otroci so staknili glave: v čem naj se premagajo? Najmlajši, štiriletni okrogloličnež, se je samo zadovoljno smehljal, da je tudi on nekaj vprašan. Drugi, šestletni navihanec, je takoj pograbil priložnost: "Juhe ne bomo jedli!" A je mama predlog gladko odklonila, rekoč: "Saj je tako ne maraš in te moram vedno siliti. Bolj bi se premagal, ko bi jo jedel." Neuspešni predlaganec ni bil užaljen, da je njegov predlog

propadel, še vesel je bil, da mama ni nadaljevala v zanj nevšečni smeri.

"Jaz vem!" je povedal najstarejši. "V postu bomo zvečer hitro hodili spat!" A tudi ta predlog ni imel sreče: zavrnil ga je očka, češ: spat moramo zgodaj hoditi vse leto, ne samo v postnem času. Premagovati se moramo v nečem posebnem.

"In v tistem, kar nam je težko!" je dodala mama. "Jezusu moramo dati nekaj najboljšega. Kaj imate najrajši?"

Mlajši del kolektiva je spet staknil glave: Kaj imajo najrajši? Kako naj to vedo nadebudneži, ki vsak dan odkrivajo nove čudeže in se navdušujejo nad njimi!

Mama jim je pomagala: "Pomislite, kaj najbolj pričakujete! No, kdaj ste najbolj neučakani — in kakšne kazni se najbolj bojite?"

Čez nekaj hipov so se prvošolčku zasvetile oči: "Že vem! Najbolj čakamo na risanke!"

"Risanke, risanke!" sta pritrjevala bratca, ne sluteč, za kaj glasujeta.

Mama se je spogledala z očkom in da bi omilila žrtev, je vprašala: "Kako dolgo pa ne bomo gledali risank na televizorju?"

"Škoz!" sta nič hudega sluteč vzkliknila mlajša, večji pa je le malo pomislil in zadevo omejil: "Dokler Jezus ne vstane iz groba."

"To bo predolgo," je rekel oče. "Do velike noči je skoraj dva meseca. Kaj, če bi se risankam odpovedovali le vsak petek v postu?"

Ta predlog je bil sprejet soglasno; da bi otrokom olajšala žrtev, tudi starša nista v petek odprla televizorja. Vsaj doslej ne, kako bodo pa sklep uresničevali do konca, bo pokazala prihodnost.

*

Vsaka družina bi morala imeti v začetku posta ali vsaj pozneje podoben družinski posvet. Odkrito bi se morali pogovoriti, v čem bodo post čutili. Samo taka pokora nekaj zaleže, ki je občutna. To je seveda različno od družine do družine. Kjer otroci ne marajo sladkarij, bi bilo nesmiselno sklepati, da se jim bodo odpovedali. V neki družini so se zmenili, da ves postni čas ne bodo jedli bonbonov. Na pepelnico zjutraj so jih zbrali, najstarejša jih je celo preštela, dala v škatlo in postavila za steklo v kredenco. Sku-

šnjava je bila huda, saj so bili vsem vidni in dostopni — toda na veliko noč je bilo število enako! Pripomniti je treba, da so podobnih premagovanj otroci v tej družini vajeni: tudi z božičnega drevesca ne zgine noben bonbon ali piškot.

Drugje to ne bi šlo. Nima pomena začenjati nekaj, kar bo prineslo samo razočaranje in grenkobo. Prenapet lok počí. Bolje se je odločiti za kratkotrajnejšo žrtev. Skušnja kaže, da marsikdo zdrži precejšen napor, da le ni dolgo trajen, kakor pa manj zahtevno, a trajnejše premagovanje.

V mnogih družinah otroci v postnem času zbirajo prispevke, ki si jih pritrğajo od drobnih izdatkov, zlasti za sladkarije. Namen: za lačne otroke.

Z doraščajočimi se bo treba še bolj pogovarjati. Starši bodo spoštovali njihovo osebnost in jim bodo samo prijateljsko priporočali, naj se sami zase odločijo za kakšno spokorno delo, ne da bi morali to komu povedati. A naj bo nekaj tudi skupne, družinske pokore: post naj se čuti v cerkvi in doma, v zasebnem in družinskem življenju. Recimo, če se dogovorijo, da ne bodo gledali kakšne kriminalke ali športnega prenosa. Gotovo ni slabo, če take sporede kdaj gledamo — a za mladega človeka je veliko koristnejše, če se zna čemu tudi odpovedati.

Ko naštevaŕno razne možnosti za odpoved, ne smemo pozabiti na molitev: "Ta rod se ne preganja drugače kakor z molitvijo in postom," je učil Gospod. V postnem času bomo šli tudi med tednom kdaj k maši, h križevemu potu — zasebnemu ali skupnemu; vzeli bomo v roke duhovno knjigo; udeležili se morda duhovne obnove, ki jih pred veliko nočjo prirejajo po župnijah — in še kaj.

Za takšno dobro utečeno delovanje družinske skupnosti je gotovo potrebna enodušnost vse družine, najbolj pa staršev. Nihče ne more zahtevati od otrok spokornega duha, če sam ne bo pokazal zgleda spokornosti. Alkohol, tobak, razni majhni užitki, nedolžne "komodnosti" — vsepovsod bo priložnost za premagovanje. A brez premagovanja pač ne moremo biti kristjani, sploh ne osebnosti, najmanj pa krščanske osebnosti.

—ak

6. februarja 1978

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slošek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

● Srečno smo končali mesec počitniške kolonije naše mladine ob morju. Štiri skupine po en teden, manjše od lanskih, pa zato z njimi verjetno tudi manj skrbi. Naj se danes tukaj samo zahvalim gospodinjam, ki so skrbele za lačne želodce. Več o počitnicah pa boste brali prihodnjič, ker je članek prišel prepozno v urednikove roke. A tokrat ni kriva pošta . . .

● Poroki naj v naši cerkvi omenim dve: Dne 28. januarja sta se poročila **Peter Augustine Karlsen** in **Lidia Merzel**. Zenin je iz Sydneya (Ryde) in avstralsko-norveškega rodu, nevesta pa je bila rojena kmalu po prihodu družine v Avstralijo v Footscrayu ter krščena v Marybyrnong Hostelu. Poročni par je prišel iz Queenslanda med nas za veselje dan, da ni bilo treba vsej Merzelovi družini hiteti tja. — Na 4. februarja sta stopila pred oltar **Maksimiljan Korber** ter **Ilona Božik**. Zenin je bil rojen in krščen v Polzeli, nevesta pa je iz Čantavira v Vojvodini. — Naše čestitke obema paroma!

● Krsti so si sledili takole: Dne 14. januarja je bil krščen **Nenad Nikolaj**, sinko Josipa **Kuzmar** in Smiljane r. Poljak, South Pascoe Vale. — Naslednji dan je v Ferntree Gully krščevala družina Srečka **Feliksa Rovtarja** in **Brigite Katarine Suzane** r. Pitzner iz Selby. Dobili so **Karla Phillipa**. Krst bi moral biti v naši cerkvi, pa je odpadel, ker sem se uračunal za eno nedeljo in obisk Wodonge. Rovtarjeve prosim razumevanja in oproščenja! — 26. januarja je krstna voda oblila **Tanjo Karmelo**, ki je razveselila družino **Želimirja Lorenca** in **Branke** r. Grobotek, Ferntree Gully. — Dvojčici smo krščevali 28. januarja: **Kim Maggie** in **Natalie Kathy** sta razveselili družino **Antona Plačko** in **Katarine** r. Gadanec, Vermont South. Dne 5. februarja pa so iz Seddona prinesli k našemu krstnemu kamnu **Snežano Marijo**, kakor bosta klicala svojo hčerko **Mirko Bogve** in **Ljubica** r. Golobič.

Vsem družinam čestitke in obilo božjega blagoslova pri vzgoji!

● Kot sem videl, je p. Valerijan za Sydney že v tej številki objavil tudi velikonočni spored. Našega boste dobili v prihodnji, saj sem kar prepričan, da bo vsaj za Viktorijo v rokah naročnikov pred prazniki. — Različno postno pobožnost (mašo, križev pot ali kako drugo spokorno vajo) bomo imeli vsako sredo ob pol osmih zvečer. Lepo bi bilo, da bi bilo čim več udeležencev, saj se z njo pripravljamo za res blagoslovljene praznike. In končno imamo za kaj prositi in za kaj zadoščevati zase in za druge. Tudi naš izseljenski narod v marsičem propada, ker se je preobjedel svobode. Materialnih dobrin mu res ne manjka, duhovnih pa je žal vedno manj in vedno manj so med nami tudi upoštevanje. Toda če verske tradicije ne bomo ohranili ter nam je v posmeh, se tudi za ohranitev ostale zaman trudimo. Držati navado slovenskega pusta, pa ga obenem predstavljati v postni čas, je samo zgovoren znak, da je prirediteljem pustnih zabav več za dobiček kot za ohranjanje tradicije.

Tudi z opuščanjem verske tradicije se umikamo korak za korakom in vedno manj je v nas Slovenca. Vedno manj smo zmožni dati tudi mlajšim kaj od svojega polovičarskega slovenstva. Škoda, da se odbori naših društev tega kar nočejo več zavedati. A nekdo le odgovarja — pred Bogom in pred narodom . . .

● S tretjo nedeljo v februarju se bo pričelo novo šolsko leto naše SLOMSKOVE ŠOLE. Pouk je vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu po deseti maši. Upam, da bom prihodnjič lahko poročal o lepem številu prijavljencev. — V sobotni veroučni razred kot pripravo na prejem prvega svetega obhajila vpisujemo še do konca februarja, nato bomo pričeli z rednim poukom.

● GLASNIKI so zopet pričeli z rednimi vajami na prvo in tretjo nedeljo v mesecu po deseti maši, peli pa bodo v cerkvi kakor doslej: na drugo nedeljo v mesecu. Voditelj je še vedno Plesničarjev Marko. Novi pevci so vabljeni, da se jim pridružijo. — Mladinci nadaljujejo tudi z vajami folklornih plesov in sicer na drugo ter četrto nedeljo v mesecu po deseti maši. To mladinsko skupino, ki ima doslej res lepe uspehe, vodi še nadalje Špacapanova Anica. Zdaj so povabljeni, da se udeležijo s svojim nastopom mednarodnih prireditev na Moombi.

● Nikjer še nisem bral in tudi v radijskem sporedu "Planice" Lado pri vseh raznih zmagah ni omenil športnega srečanja planiških mladincev z našimi. Planiški so jih povabili na tekmovanje v odbojki ter obljubili pokal zmagovalcu. Pomerili so se 18. decembra na našem igrišču za cerkvijo. Zmagala je naša skupina — očitno proti pričakovanju planiških, ki so se nekam obotavljali izročiti obljubljeni pokal. Ko so ga končno le izročili, je prišlo na dan: tako so bili sigurni, da bodo na lahek način spravili pod svojo streho še eno trofejo, da so na pokal poleg datuma gravirali že tudi ime zmagovalca: PLANICA. Ušтели so se — šola življenja se včasih res tako poigra iz naših načrtov . . .

Mladinci se včasih smejejo nam starejšim — ob ta-

kile priliki se pa lahko mi smejemo njim, ko takšno užagajo. Saj se fletno sliši in pišem tole s smehom, le športno ni bilo preveč kljub športni tekmi.

Tudi šport izgubi svoj pomen, če gre pri njem zgolj za pokale. Morda smo odrasli, ki pri tem vodimo mladino na napačno pot . . .

● Tokrat moram zopet omeniti tri smrtne primere med nami.

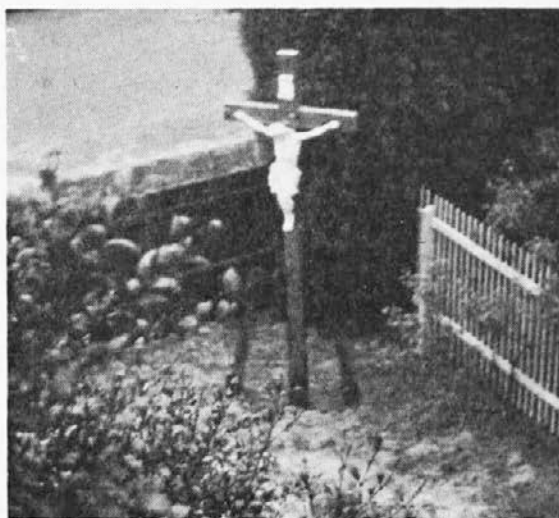
V petek 13. januarja so se iztekli zemski dnevi JOŽEFA SUŠČA, ki je več kot eno leto s težko boleznijo počasi hiral, odhajal v bolnišnico in se zopet vračal med svoje domače. Umril je na svojem domu v St. Albansu, kjer je lepo pripravljen čakal na srečanje z Bogom. Še pri polni zavesti je po svoji želji uredil vse račune z Njim in prejel zakramente. Sam je tudi naročil, za svojo srečno smrt, sveto mašo, ki smo jo imeli teden dni pred njegovim odhodom v večnost ter so se je udeležili vsi domači. V teh pripravah nam je bil pokojni Jožef vsem najlepši zgled, ki bo najbližjim in številnim znancem še dolgo svetil.

Pokojni Jožef je bil rojen dne 27. februarja 1925 v Prekmurju: Beltinci so njegov rojstni kraj. Z ženo Angelo g. Gorničec, po rodu iz Medjimurja, in tremi otroki se je znašel v avstrijskih begunskih taboriščih, od koder je v oktobru 1960 odšel proti Avstraliji, kamor jih je pripeljala ladja "Sydney". Nastanil se je v St. Albansu, kjer si je postavil lastni domek ter z ženo užival ob otrokih, ki so si vsi že postavili lastna ognjišča.

Pokojnika so na nedeljo po smrti pripeljali v slovensko cerkev, da smo ob krsti zmolili rožni venec in ga še enkrat pokropili. Pogrebna maša je bila naslednji dan (16. jan.), nato pa smo spremili njegove zemске ostanke na keilorsko pokopališče, kjer bo po svoji želji čakal vstajenja. Iskreno sožalje vdovi in vsem žalujočim družinam otrok ter sorodnikom v domovini!

Ob koncu januarja sem zvedel za rojaka STANKA ISTENIČA, ki je preminul menda na petek pred novim letom (30. decembra) tako samotno, kakor je samotno tudi živel. Našli so mrtvega v njegovem stanovanju v South Melbournu. Njegov prijatelj Miha je ob obisku slučajno zvedel za njegovo smrt in pa, da še vedno v mestni mrtvašnici čaka pokopa. Treba je bilo urediti vse potrebno za pogreb: v petek 27. januarja sem zanj opravil mašo zadušnico, nato smo ga pokopali na slovenske skupne grobove keilorskega pokopališča. Z mano vred nas je bilo pet pogrebcev.

Pokojni Stanko je bil doma iz Nove vasi pri Vrhniki, kjer je bil rojen 1. julija 1926. V Avstralijo je dospel v novembru 1949 in je ostal neporočen. Zadnja leta je živčno oslabelel, bil pod zdravniško oskrbo ter od leta 1968 tudi že na pokojnini. Vzrok smrti nam za enkrat še ni poznan, a gotovi znaki kažejo na raka krvi. Pokojnika priporočam v molitev, saj nima svojcev, da

Kotiček na vrtu Baragovega doma

bi zanj molili. Doma je imel še mater in sestro — če še živita, pa ne vemo, ker z njima pokojni Stanko že dolgo ni imel nobene pismene zveze.

Dne 2. februarja predpoldne je na svojem domu v Glenroyu mirno brez smrtnega boja zaspal rojak JOŽEF KOZOLE. Dočakal je kar lepo starost, saj je bil rojen 21. avgusta 1899 v Rajhenburgu. Od tam je tudi njegova življenjska družica Antonija r. Jeler, s katero sta pred nekaj leti praznovala zlati poročni jubilej.

Kozoletova družina je živela pred vojno v Belgiji. Od petih otrok sp štiri še živi. Po vojni so se vsi skupaj odpravili še dalje po svetu in tako dospeli v Avstralijo in se nastanili v Melbournu, kjer je pokojni zadnja leta z ženo užival tudi svoj zaslužen pokoj. V slovensko družbo je rad zahajal, če se je ponudila prilika. Bil je kar dobrega zdravja, le zadnje mesece je oslabelel in bolehal.

Maša zadušnica je bila opravljena v ponedeljek 6. februarja v cerkvi Presv. Rešnjega Telesa v Glenroyu, zadnje počivališče pa je dobil Kozoletov oče na bližnjem pokopališču Fawkner. Naj počiva v miru božjem! Žalujočim domačim naše globoko sožalje!

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

SLOVESNO ustoličenje škofa dr. Janeza Jenka kot ordinarija novoustanovljene koprške škofije je bilo 8. januarja. Udeležili so se ga številni škofje in duhovniki iz vseh delov Slovenije. Celotna slovesnost s somaševanjem je trajala nad dve uri. Pridigal je ljubljanski nadškof dr. Pogačnik. Berila in evangelij ter prošnje vernikov so prebrali v slovenščini in italijanščini. Izraz raznolikosti dežele so bili darovi, ki so jih pri darovanju verniki prinesli k oltarju: kruh, sol, vino, ribe in sir.

Primorski Slovenci so bili prej razdeljeni v goriško, tržaško in deloma tudi puljsko škofijo. Zdaj so vsaj ti, ki so v mejah republike Slovenije, združeni v eni cerkveni pokrajini.

PO IZJAVI tajnika medobčinskega sveta ZK Slovenije je na Gorenjskem le 8700 partijcev. Posebej je tajnik Kejžar izrazil svojo nevoljo zaradi slabega članstva med kmeti. Res je, da je kmečkega prebivalstva na Gorenjskem ostalo samo 8,4 odstotkov, a med njimi članov partije skoraj ni. (Iz "Dela" je ta vest, g. Tomažin!)

NEKAJ podatkov knjižnične statistike v domačih listih nam pove, da so predlanskim znižali sredstva za dotacijo šestnajstim občinskim javnim knjižnicam, četudi so se knjige občutno podražile. Tako so v občinah Krško in Trbovlje knjižnice kupile komaj eno knjigo na 44 prebivalcev. Predvideno stopnjo nakupa sta dosegli od vseh samo dve občini: Ljubljana-Center in pa Ravne na Koroškem.

Ista statistika tudi pove, da je zanimanje ljudi za uporabo občinskih knjižnic zelo nizko. V petnajstih občinah ne izposodijo letno niti pol knjige na prebivalca. Pa smo kar celo stoletje veljali za narod bravcev . . .

NI LAHKO obnoviti, kar se enkrat zanemari, zlasti še, če je zanemarjenje vzrok iztrebljenja. Po Notranjskem in Dolenjskem si zelo prizadevajo, da bi ohranili oziroma obnovili lov na polhe, a polharjev ni več dosti, polhov pa je tudi vedno manj. Nekdaj je bil lov na polhe med nami splošno znana zadeva in Jurčič nam ga v

svojem "Večeru med polharji" tako prijetno opisuje. Je v resni nevarnosti, da gre popolnoma v pozabo.

NA SEJI komisije za odnose z verskimi skupnostmi, katere se je udeležil tudi član "predsedstva republiške konference Zveze delovnega ljudstva Slovenije" Tone Fajfar, so 15. decembra v Ljubljani ugotavljali "očitno precejšnjo aktivnost rimskokatoliške cerkve". Po poročilih sodeč so komisijo precej bodla še "močna prizadevanja po nadaljni aktivnosti, posebno še na nekaterih poljih, kot je na primer delo z mladino". Morda so s tem v zvezi besede predsednika verske komisije Staneta Kolmana ob priliki novoletnega sprejema zastopnikov verskih skupnosti: ob sklepu pozdravnega govora je podčrtal načelo, da socialistična družba "ne postavlja Cerkvi nikakršnih pogojev za njeno svobodo, hkrati pa ne dovoli, kot tudi sicer nikomur ne, da bi se spremenila v sredstvo proti ustavnim temeljem socialistične samoupravne družbe". Končal je z ugotovitvijo, "da se odnosi Cerkev-država lahko razvijajo po že uhojenih poteh, v vzdušju medsebojnega razumevanja".

Da je žel ploskanje zbranih in izreke zahvale, ni treba posebej omenjati. Zastopnik evangeličanske verske skupnosti je upal le mimogrede izreči skromno željo, da bi sredstva družbenega obveščanja, ki jih naročajo in plačujejo tudi verni ljudje, poleg vsega drugega več obveščala o verskih in cerkvenih dogodkih. Nadškof Pogačnik pa je izrazom vdanosti socialistični družbi in dolžnosti patriotizma nekako tiho dodal stavek: ". . . čeprav nas splošna ateizacija v šolah zelo boli".

RUDOLF CVETKO, nestor slovenskih sabljačev, je dne 15. decembra umrl v Ljubljani. Dočakal je lepo starost 97 let, od katerih je dolgo dobo posvetil sabljaškemu športu ter njegovi organizaciji. Bil je prvi Slovenec z olimpijskim odličjem. Na olimpijadi leta 1912 je bil član avstrijske olimpijske ekipe in je doprinesel svoje k srebrni medalji, ki jo je ekipa prejela.

Največji Cvetkovi uspehi so bili: avstrijsko prvenstvo v sablji leta 1907, leta 1912 drugi v sablji in floretu, leta 1908 in 1910 je bil prvak avstrijske armade v obeh orožjih, leta 1911 pa evropski prvak prav tako v obeh orožjih.

DA PRAZNUJE domovina letos dvestoletnico prvega vzpona na Triglav, sem že poročal. Dne 26. avgusta je jubilejni datum. Novo je, da bodo ob tem jubileju v Bohinju odkrili spomenik. Izdelavo spomenika v bronu je prevzel akademski kipar Stojan Batič.

O VREMENU su doma napravili razstavo. Bila je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in je žela veliko zanimanja. Razstavljeno je bilo gradivo, ki so ga o našem vremenu zbirali vremenoslovci od leta 1841 dalje.

SREBRNI JUBILEJ je na nedeljo 4. decembra slavilo Malo semenišče v Vipavi. Zahvalno bogoslužje je v župnijski cerkvi vodil ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik ob domačem škofu dr. Janezu Jenku in ljub-

ljanskem pomožnem škofu dr. Stanislavu Leniču. V teku četrtoletja je šlo skozi malo semenišče okrog 400 gojencev, od katerih je sedaj 121 duhovnikov, 36 pa jih je še v bogoslovju. Kar lepa žetev, ob kateri so pozabljeni vsi trudi vodstva in teh ni ravno malo.

ČE GOVORIMO o domačem slovenskem siru, nam gredo misli nehote med gorenjske planšarje in pastirje. A slika je danes drugačna. Industrija sira dela "na debelo" in hitro, če hoče zadovoljiti trg. Tako vrhniška mlekarina že od leta 1974 vse mleko predela v sir ementalec. Vrhniški sirarji dnevno naredijo eno tona ementalca, za to pa je potrebno predelati nič manj kot 12.000 litrov mleka. Baje vrhniški ementalec sodi med najboljše sire v Sloveniji. Na belgrajski razstavi je nedavno prejel posebno pohvalo in diplomu.

LANSKI domači pridelek sladkorne pese cenijo na okoli 5,3 milijona ton in pridobitev je 700 tisoč ton sladkorja. Pravijo, da bo to dovolj za domačo uporabo in sladkorja ne bo treba uvažati.

O VERSKO obarvanem alpinizmu smo brali v eni zadnjih DRUŽIN, kjer je v novembru neki Jože Zadavec objavil članek "Bila je vedno moja velika želja". Zdaj mu vodja odprave Andi 1977 Janez Dovžan preko Planinske zveze Slovenije očita, da je razgovor z gorskimi reševalcem Kristeljnom Langusom razširil s podatki, "jih versko obarval in uporabil v propagandne namene". S tem naj bi odpravo "prikazal v čudni luči pred našo javnostjo, predvsem pa pred vsemi tistimi, ki so nam s sredstvi in dobro voljo pomagali pri organizaciji". — ". . . Ker nas je poslala naša država (. . .), so prirejene besede novinarja nesprejemljive in nesmiselne . . ."

Zadavec je objavil v Družini odlično pismo v svoj zagovor. Predolgo je, da bi ga objavil v celoti, zadnji del pa naj le pride v MISLI, saj nam veliko pove: ". . . Družba vas je poslala? Kdo je vendar ta družba?"

Razgled s Triglava na Škrlatico

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK** za selitev in podobno, se boste z **MAKSOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

Mar ne sestavljajo krepki del te družbe tudi verni, ki ob nedeljah polnijo naše cerkve? Kdor se sklicuje na našo družbo, pa naj bo to predsednik kakršnekoli zveze, ZK, organizacije ali občine, in ob tem odmišlja njen verujoči del, mu očitam sektaštvo. Mar je Odprava prikazana dvoumno in v 'čudni luči' samo zato, ker je nekdo spregovoril temu verujočemu delu družbe o stvareh, ki spadajo v kontekst njegovega verovanja? In so zaradi tega besede novinarja 'prirejene' in 'nesprejemljive', povrhu pa še 'nesmiselne'?

Kljub temu še naprej verujem, da je 'hoja v gore hoja k človečnosti, odprtosti in solidarnosti. Povsem nove dimenzije so. Kdor hoče tudi sem vnašati tiste iz doline, ni poklican za prostranstva brez mej'."

DVA JUBIJEJA so praznovali v Rogaški Slatini v mesecu decembru: 50-letnico obstoja steklarne in pa 30-letnico Steklarske šole. Računajo, da bodo letos ustvarili v steklarni 150 milijonov dohodka. Največ stekla gre v Združene države, kupujejo ga tudi Nemčija, Kanada in Japonska, pa tudi Avstralija je med odjemalci.

LAHKO rečemo, da so kar vse nove sekte našle pot tudi v Avstralijo. To je čisto razumljivo. Množično povojno priseljevanje, tisoči in tisoči novodošlih, ki so veseli prijazne besede, pa zato tudi dovtetnejši — in šibkejši — za sprejem novega nauka, ki sledi prijazni besedi. Vse to je gotovo kaj vabljivo in uspešno lovišče. Nekateri verske skupine so bolj delavne, druge manj, vse pa "po svoje" maličijo Kristusov evangelij in ga kot nekaj novega prodajajo od vrat do vrat, ponujajo v tisku na mestnih križiščih ter vneto razlagajo na svojih sestankih, kamor privabljajo nove poslušalce.

Morda ne bo napak, če vemo vsaj o glavnih skupinah nekaj zgovodinskih dejstev in vsaj najvažnejše zmote njihovega nauka. Še bolj prav pa bi bilo, da bi svojo vero, v kateri smo bili krščeni in vzgojeni, globlje poznali in razumeli — potem se ne bi v nekaterih tako hitro zamajala, če le najrahlejši vetrič zapiha vanjo.

Najbolj delavni in tudi najbolj poznani so med nami JEHOVCI ali JEHOVSKE PRIČE. Prepričan sem, da pogosto trkajo tudi na vrata naših bralcev, celo ljudje našega jezika in slovenske krščanske matere so žal že med njimi. Zato bomo najprej prikazali to ločino, kako je nastala, kaj oznanja in kaj so najvažnejše zmote njihovega nauka. Članek je pripravil g. ROMAN RUS, znani sodelavec slovenskih oddaj na vatikanskem radiu v Rimu.

JEHOVCI

O jehovcih nam od časa do časa poročajo časopisi, zlasti ob priložnosti kakega njihovega slikovitega množičnega krsta ali kadar kak član te ločine odkloni vojaško službo ali transfuzijo krvi.

Znani pa so pa tudi po svoji izredni, močni propagandi, čeprav nimajo mnogo uspeha. Hodijo od hiše do hiše in prepričujejo ljudi o nujnosti, da prestopijo k njim.

Iz teh razlogov je prav, da se bavimo tudi s to versko ločino.

Če kakega jehovca vprašamo, kdaj je nastala njihova ločina, bomo opazili, da se bo skušal ogniti odgovoru s tem, da bo začel pripovedovati, da je bil jehovec že Abel ali kak patriarh ali prerok. Skušal nas bo prepričati, da je jehovska vera stara kot človek. V resnici pa je ta

"Glejte, da vas vedo ne premoti!"

(M⁴, 4)

ločina nastala šele v preteklem stoletju.

Njen nastanek bomo razumeli, če bomo upoštevali kulturno in versko okolje, ki je bilo značilno za večino prebivalstva ZDA v drugi polovici 19. stoletja. V tem času sta prevladovala verska brezbržnost in doktrinalni liberalizem; pomanjkanje verskega znanja je dalo povod fantastičnim in naivnim razlagam svetega pisma. Prišlo je do množice novih ločin, ki so med drugim oznanjale tudi drugi Kristusov prihod na svet in z njim bližnji konec sveta.

USTANOVITELJ SEKTE

Prav v takem okolju se je rodil leta 1852 v Pittsburgu v ZDA ustanovitelj jehovcev, CHARLES TAZE RUSSELL. Bil je sin trgovca z moškimi oblekami; vzgojen je bil kot kalvinist kongregacijske Cerkve. Star devet let je izgubil mater, s petnajstimi leti je prenehal z obvezno šolsko izobrazbo in vstopil v očetovo trgovino.

Kalvinistični nauk o peklu in o predestinaciji (to je nauk, da je človekova usoda vnaprej določena in da je ne moremo spremeniti), ga je privedel v težko versko krizo, iz katere je izšel tako, da je vstopil v adventistično ločino, ki je oznanjala skorajšnji Kristusov povratak na zemljo.

Leta 1870 je pričel Russell študirati brez vsake priprave in izobrazbe, s petimi prijatelji, sveto pismo. Šest let kasneje je postal sourednik revije "Jutranji glasnik" in je skupno z nekim H. Barbourjem objavil knjigo "Trije svetovi ali načrt odrešenja". V tej knjigi je trdil, da je bil Kristus že prisoten na neviden način od oktobra 1874 na zemlji in da bo konec sveta leta 1914, po štiridesetih letih Kristusovega izbiranja izvoljenih. To prerokbo seveda danes ločina zanikuje. Russell se je kasneje ločil od Barbourja in je 1. julija 1879 začel izdajati revijo "Stražni stolp", ki jo tiskajo še danes. Ko se je odločil, da se povsem posveti širjenju svojih teorij, je Russell prodal vse svoje trgovine in z izkupičkom leta 1881 ustanovil "Družbo Stražnega stol-

pa Šionskih pogodb", s katero je hotel izvesti uspešno propagando za svoje teze.

NJEGOVE SPLETKE

Leta 1909 je premestil sedež družbe iz Pittsburga v Brooklyn, kjer je še danes.

Jehovci trdijo, da se je družba preselila zato, da bi lahko pričela s propagando svetovnih razmer. Resnica pa je drugačna: Russell je moral storiti vse, da bi ljudje pozabili nekatere njegove neprijetne trenutke, ki so spravili v dvom njegovo poštenost. Imel je rad polemike, ni pa prenašal kritik. Zato je zelo hitro pričel proti svojim nasprotnikom s tožbami zaradi obrekovanja, toda jih je večkrat izgubil. V teh procesih se je jasno pokazala intelektualna in moralna višina ustanovitelja jehovcev. Rad se je imenoval zvesti in modri služabnik, ali pa "Angel laodijske Cerkve".

Razkrinkali so ga, ko je prodajal svojim pristašem po šestdesetkrat višji ceni žitno semenje, z obljubo, da je čudežno in da bo petkrat več obrodilo kot normalno. Jehovci ga skušajo opravičiti s tem, da denarja ni spravil v svoj žep, ampak da ga je dal družbi; toda jehovska družba je imela 1000 delnic, od katerih je bilo 990 njegovih.

Omeniti moramo še nekaj drugih dogodkov. Obtožili so ga, da sploh ne zna antičnih jezikov svetega pisma in da ga zato ne more razumeti. Russell jih je kot običajno takoj tožil zaradi obrekovanja. Toda do procesa sploh ni prišlo, ker so že v preiskovalnem postopku obtoženci dokazali, da imajo prav.

Še bolj se je osramotil, ko je skušal prodajati zdravilo proti raku, ki pa ni koristilo, ampak zelo škodilo bolnikom.

Njegova lastna žena ga je tožila pred sodiščem zaradi grdega ravnanja in zahtevala ločitev. Sodniki so ugotovili, da je bil kriv in ženina tožba utemeljena. Žena je dosegla ločitev in plačevanje vzdrževalnine. Russell se je petkrat pritožil proti sodbi in petkrat izgubil.

Ugotovili so tudi, da je izvajal pritisk na bolnike, da bi v oporoki podarili vse svoje premoženje v korist njegovi družbi.

V službi propagande za lastne teorije in za svojo osebo, je Russell vedno skušal uporabiti tudi svoje trgovske sposobnosti in vse tehnične pripomočke, ki jih je imel na razpolago. Eno njegovih najbolj priljubljenih sredstev je bil — vlak.

Dejansko je naročil cele garniture vlakov, ki so bile sestavljene iz številnih železniških vozov; imenoval jih je kongresne vlake. Z njimi se je vozil od mesta do mesta in imel na njih svoja javna zborovanja na vnaprej določeni železniški postaji. Tako je Russell potoval s številno skupino svojih spremljevalcev, včasih jih je bilo 250, po več mesecev. Čim je prišlo do kinematografije, se je začel posluževati tudi te. Leta 1912 je izdelal fotodramo stvarjenja, ki je trajala osem ur, vmes pa je predvajal fotografije in igral na plošče. Prepotoval je en in pol milijona kilometrov. Russell je trdil, da je potoval predvsem iz misijonskih nagibov. Iskal pa je tudi osebno propagando, ki mu ni bila vedno v korist.

PROPAGANDA

Pomembno je bilo njegovo propagandno delo: konference, predavanja, kongresi, tiskanje brošur in knjig . . .

Med knjigami moramo omeniti zaradi važnosti, ki jim jo je pripisoval, sedem knjig s naslovom: Študij o svetem pismu. Vsebujejo njegove komentarje in razlage svetega pisma. Russell se je dal klicati "Pastir" in se je imel za navdihnjenega; brez njegovih komentarjev bi bilo sveto pismo po njegovem nepopolno.

V pogledu tega njegovega navdihnjenja pa moramo pripomniti, da njegove grobe in fantastične teorije niso bile niti izvirne; nekatere je dobtedno prepisal iz del J. H. Paton-a, druge pa so bile samo povzetki adventističnih doktrin.

Russellova navdihnjenja pa predstavljajo vsekakor še danes doktrinalno bistvo jehovske ločine.

(Dalje prih.)

Urednikov odprti odgovor

SLUČAJNO mi je prišla v roke prva letošnja številka sydneyskega tednika NOVO DOBA, v kateri sem našel na slovenski strani (stran 11) "Odprto pismo uredniku Misli", M. Tomažina, s Pripombo urednika J. Čuješa. Oboje leti javno name — naj dobi tudi javni odgovor! Vsaj v glavnih točkah, saj bi bil predolg, če bi hotel oboje razčleniti in odgovoriti točko za točko. V drugem delu Tomažinega pisma je verjetno tudi izpuščenih nekaj vrstic; preskok misli mi ne pove, v čem si je "urednik Misli precej na jasnem, samo da tega ne sme ni noče priznati". Sicer je pa to v primeri z očitanjem urednikove "nepoštenosti" in "zlonamernosti" v poročanju še kar lahek prekršek.

Najprej bi se rad dotaknil Tomažinovitih nasvetov, naj bi se MISLI držale svojega "prvotnega namena" in bile verski list, ne pa segale na druga polja. Glede prvotnega namena je g. Tomažin zelo v zmoti. MISLI niso bile nikoli ustanovljene kot zgolj verski list — od vsega početka so veljale za splošni informativni list avstralskih Slovencev, ki naj jih res dvigajo tudi versko, saj smo kristjani, obenem pa ohranjajo kulturno in narodno. To je v pravi uredniški domisljici nakazal kaj lepo pokojni o. Bernard, ki je glavi z naslovom "MISLI" dodal: "Božje . . . in človeške". Torej eno in drugo, pa če je g. Tomažinu ali komur koli to všeč ali ne.

Ker g. Tomažina v času ustanovitve MISLI še ni bilo v Avstraliji (med nami je menda šele kakih sedem let), mu to neznanje odpustimo. Čudimo pa se, da ga o tem ni pravilno poučil g. Jože Čuješ, ki je kot urednik slovenske strani v NOVO DOBA njegovo pismo objavil. G. Čuješ se prišteva med soustanovitelje MISLI in med prve sotrudnike. On lahko potrdi, da se MISLI v vseh 27 letih življenja niso spremenile po svojem značaju in v svojih načelih (Morda g. Čuješ danes zato ni več naročnik!) Še vedno se MISLI s prvotno gorečnostjo zavedajo svojega velikega poslanstva, so v službi resnice in v svobode ted bodo take ostale, dokler bodo živele. Žal pa so se spremenili — iz enega ali drugega vzroka, od oportunitizma pa do strahopetstva — nekateri bralci in celo kak takratni soustanovitelj se danes "pohujšuje" nad istim, kar je pred leti v MISLIH podpiral in odobral. Čuden mož, bi upravičeno rekli, da ga je vetrič z druge strani tako zlahka zasukal kot petelina na strehi . . .

Da je ta naš izseljenski mesečnik, ki ni zgolj verski list, že toliko let v splošni službi narodu po skrbi in delu urednika-duhovnika, naj g. Tomažinu ne bo v pohujšanje. Končno je celo prvi slovenski časopis, "Lublanske Novice", leta 1797 ustanovil in izdajal po sili jožefinizma eksklavstrirani frančiškan, duhovnik Valentin Vodnik. Imena duhovnikov si slede v dolgi vrsti na vseh poljih slovenskega kulturnega udejstvovanja. Prav MISLI so dokaz, kaj pomeni med izseljenci

za ohranitev narodnih in kulturnih dobrin — duhovnik, ki bi ga nekateri tako radi porinili v zakristijo, kamor je danes porinjen doma.

Kar zadeva očitanja "politike", je to že stara in oguljena pesem. G. Tomažin s tem očitkom ni povedal nič novega, le izdal se je, kje ga čevljev hudo žuli. MISLI naj bi samo pridno molčale, če že nočejo s svojo tiskano besedo tudi one odkrito služiti režimu (ki je še vedno isti, zaradi katerega smo danes v zdomstvu). Še celo tako smo "napredovali" zadnja leta in to je jasno tudi iz Tomažinovitih očitkov uredništvu MISLI, da režim istovetimo z domovino.

"Politika" je prav vse, kar današnjemu režimu doma in njegovim ciljem ne ugaja, celo sleherni svobodna misel, kaj šele izražena ali tiskana beseda. Omemba današnjih dejstev ali onih iz bližnje preteklosti, ki niso "po liniji", je politika. In če bi omenil, zakaj smo v tisočih odšli po svetu, ko bi bil vendar vsak izmed nas raje doma (vključno g. Tomažina, ki v pismu tako podarja svojo narodno zavednost), je tudi to politika, ki zahteva molk ali vsaj zavijanje resnice.

Dragi g. Tomažin, recite mi, kaj v Vaših očeh NI politika! Naj sam povem namesto Vas? Tole: Če bi svobodne MISLI spremenile svoj značaj in se predale v službo režimu, molčale o raznih dejstvih in poveljevale "novo stvarnost" — skratka: če bi se prodale, kot jim je bilo že ponujeno in kot so se žal že mnogi — to bi seveda v Vaših očeh ne bila politika. Ko bi urednik — pa četudi zgolj iz strahu in pod pritiskom — končno ugodil svoječasnim vabilom, hodil na konzulat "na kavico ali slivovko" ter se udeleževal kot gost raznih uradnih slovesnosti — tudi to bi ne bila politika. In še marsikaj ne, da bi le vodilo vodo na pravi mlin. — Kje so torej "politični kompleksi", o katerih govorite v pismu, kdo komu vsiljuje "politično mišljenje"? Komu hočete soliti pamet, g. Tomažin?

MISLI si res ne domišljajo, da narod doma potrebuje njih "politično pomoč", saj niti ne smejo preko meje drage domovine (zasluga "svobode", katero naj bi opevale!). So pa ponosne, da narodu v zdomstvu že toliko let dajejo moralno oporo v borbi za obstanek, da so v službi resnice in svabosti pred zvodniki. Prav zato pa so trn v peti vsem, ki bi radi ribarili v kalnem. Tega ribarjenja je žal vedno več tudi med nami v svobodni Avstraliji (a to seveda ni politika — skriva se pod raznimi pojmi domovinske ljubezni in zvestobe!).

Marsikaj bi še lahko nadrobil g. Tomažinu, pa se mi zdi škoda časa in papirja.

O Pripombi urednika g. Jožeta Čuješa moram priznati, da me je zelo presenetila. Ne toliko zaradi omembe "natolcevanj in neresničnih govorov" in urednikovih "zaključkov" — takih in podobnih izjav sem vajen. Tudi stavek ZA VSE MORA VELJATI ENAKO ME-

RILO! me ni ganil preveč — gesel je danes veliko in so zelo poceni. (V ilustracijo tale dokaz, kakor g. Čuješ uporablja "enako merilo" celo na isti strani, prav pod to svojo pripombo. Tam piše: "... Tako bomo Slovenci v Avstraliji imeli Cankarjev, Prešernov in Župančičev spomenik." Zakaj pri tem ugotavljanju enostavno prezre prvega, ki stoji v Kew in bo imel letos že desetletnico — Baragovega?)

Kar me je res presenetilo, je g. Čuješevo izvajanje o slovenski zastavi. Tako enostavno "razumljivo" mu je, da je stoletno narodno zastavo zamenjala ona z zvezdo, da me je to zazeblo v dno duše. Ko ste pred njo bežali v negotovo tujino, gospod Jože, ste bili drugačnih misli. Ali bi kaj takega objavili v svojem nekdanjem glasilu "Slovenski kroniki", ki ste jo izdajali v letih 1954—56? Takrat ste odkrito (ali pa morda le ni bilo tako odkrito!?) napisali, da je Vaš list "slovenski in protikomunističen". Danes pa Vaše besede v **Pripombi urednika** skoraj izražajo mnenje, da ni več mogoče nekaj slovenskega, če ni pobarvano rdeče... Da nam je bila rdeča zvezda vsiljena in ni prav nič slovenska, to za Vas ne igra več vloge. Na narodno zastavo naj pozabimo že iz preprostega vzroka, ker jo nekateri naši rojaki "ne poznajo". Vzrok mora tičati drugje, saj ste svoj čas kot učitelj Slomškove šole razlagali otrokom marsikaj slovenskega prav zato, ker jim ni bilo poznano.

Višek pa je v vzporejanju naše stoletne narodne zastave s hitlerjansko in fašistično — s to blasfemijo proti narodu in njegovi svetinji ste, gospod Čuješ, prekosili sebe!

Po Vaši "logiki": z isto pravico so doma po vojni na našo stoletno zastavo prišli zvezdo, kot so Nemci zavrgli zastavo s kljukastim križem in Italijani fašistični znak.

Zastavi nacizma in fašizma sta bili vrinjeni z diktaturo in sta predstavljali diktaturo. Plapolali sta kaj kratko dobo (žal še predolgo ob terorju, ki sta ga označevali!) in padli s padcem svojih očetov, Hitlerja in Mussolinija. Naša narodna zastava ni bila muha enodnevnica, še manj je označevala strah in diktaturo — pa naj zdaj za to narodno svetinjo, ki ponosno plapola že na sliki "Ilirije oživljene" iz pričetka preteklega stoletja, velja isto kot za zastavo s kljukastim križem ali fašističnim znakom? Daleč Vas je zaneslo, gospod Jože!

Mi je pa Vaša krivična in neokusna primerjava dala tole misel: Kljukasti križ in fašistični znak sta prišla in izginila. Vrinjena zvezda na naši zastavi je znak režima, ki ni bil nikoli izvoljen na svobodnih volitvah. Če bo kdaj toliko svobode, da bo v domovini padla danes edina stranka, bo tudi njena zvezda mrknila prav tako, kakor sta po vojni zašla kljukasti križ in fašistični znak. Ostalo pa bo, trdno verujem, slovenstvo, ki ga predstavlja slovenska narodna zastava. Takrat se bo narodna zavest doma in v zdomstvu zopet merila po iskrenih zaslugah in ljubezni do naroda, ne po sukanju z vetrom in upogibanju hrbtov ter službi tujim interesom pod varljivo masko slovenstva.

UREDNIK

Kip FRIDERIKA BARAGA (1797 — 1868) pred Baragovim domom slovenskega središča v Kew. Odkril ga je pred desetimi leti (21. julija 1968) po svojem zastopniku naš rojak, ameriški senator Frank Lausche, blagoslovil pa na isti dan takratni melbournski nadškof in sedanjí kardinal James Knox.

Letos 19. januarja je minilo 110 let od Baragove blažene smrti v Marquette, Michigan, ZDA. Dne 1. novembra letos pa bo minilo 125 let od njegovega posvečenja v misijonskega škofa Gornjega Michigana, kjer velja za enega največjih pionirjev dežele.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.

VELIKONOČNI SPORED

Če bi nam morda slučajno pošta zagodla in bi marčeva številka prišla prepozno, naj že kar zdaj letošnji postni spored raztegнем še na prazničnega.

VSE POSTNE SREDE IN NEDELJE so v znamenju priprave na veliko noč. Ob sredah ob sedmih zvečer je sv. maša in spokorna pobožnost v raznih oblikah. Nedeljska služba božje besede v postu pa je itak usmerjena v to, da nas čimbolj upelje v velikonočno skrivnost.

12. marca, 5. postna nedelja.

- 8.00 zjutraj, zgodnja služba božja. Pred mašo prilika za sv. spoved.
- 9.30 dopoldan, glavna služba božja, med katero bo SPOKORNO BOGOSLUŽJE, ki naj bi nas pripravilo na vreden sprejem zakramenta sprave.
- 5.00 popoldan, Wollongong, slovenska služba božja s postno pobožnostjo.

19. marca, CVETNA NEDELJA, Sv. Jožef.

- 8.00 zjutraj, zgodnja sv. maša; prilika za sv. spoved.
- 9.30 dopoldan, blagoslov zelenja in butaric (na dvorišču), procesija v cerkev, kjer bo sv. maša z dramatisiranim branjem pasijona.
- 6.00 zvečer, Hamilton-Newcastle, slovenska služba božja. Pred njo prilika za velikonočno spoved.

22. marca, velika sreda.

- 7.00 zvečer, sv. maša in postna vaja. Prilika za sv. spoved.

23. marca, veliki četrtek.

- 7.00 zvečer, sv. maša v spomin zadnje večerje, postavitve sv. Rešnjega Telesa in mašniškega posvečenja. Ta večer naj bi vsi navzoči prejeli

tuđi sv. obhajilo. Pri darovanju bo nabirka za uboge. — Po sv. maši Najsvetejše prenesemo v kapelico Srca Jezusovega, kjer bo ura molitve za domovino.

24. marca, veliki petek, Dan Kristusove smrti na križu.

- 12.00 opoldan, St. Joseph's (vogal Thornley in Roseby Sts.) Leichhardt, opravilo velikega petka.
- 3.00 popoldan, Merrylands, slovesna služba božja z branjem pasijona, razkrivanjem in čiščenjem križa, molitvami za vse stanove in sv. obhajilom.
- 7.00 zvečer, pobožnost sv. križevega pota s petjem. Molitev pri božjem grobu.

25. marca, velika sobota.

- Najsvetejše bo izpostavljeno v božjem grobu ves dan. Pridite molit!
- Ob 2. in 5. uri popoldan, blagoslov velikonočnih jedil.
- 7.00 zvečer, blagoslov ognja, velikonočne sveče, krstne vode, obnovitev krstnih obljub in slovesna maša velikonočne vigilije, pri kateri sodeluje mešani pevski zbor. Nato slovesno VSTAJENJE s kratko procesijo, zahvalno pesmijo ter blagoslovom z Najsvetejšim.

26. marca, VELIKONOČNA NEDELJA, VSTAJENJE NAŠEGA GOSPODA JEZUSA KRISTUSA.

- 8.00 zjutraj, zgodnja sv. maša s petjem velikonočnih pesmi.
- 9.30 dopoldan, slovesna sv. maša s sodelovanjem mešanega zbora.
- 11.00 dopoldan, pozna služba božja, pojejo otroci.
- 11.30 dopoldan, Canberra (Garran), velikonočna služba božja.
- 5.00 popoldan, Wollongong, velikonočna služba božja.
- 6.00 zvečer, South Brisbane, velikonočna služba božja.

27. marca, VELIKONOČNI PONEDELJEK.

- 9.30 dopoldan, sv. maša s petjem velikonočnih pesmi.
1. aprila, sobota po veliki noči.
7.00 zvečer, vigilna maša bele nedelje.
2. aprila, bela nedelja.
8.00 zjutraj, zgodnja sv. maša.
9.30 dopoldan, glavna služba božja.

Ostale nedelje so službe božje v Merrylandsu po običajnem urniku, to je: v soboto ob 7. uri zvečer (velja za nedeljsko mašo), ob nedeljah ob 8. uri zjutraj ter ob 9.30 dopoldan.

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo vsako drugo nedeljo v mesecu. To je 12. marca, na veliko noč,

26. marca (izredna), 9. aprila, etc. Vršni se v Vila Maria kapeli, Corrimal in Gipps Sts., Wollongong, ob 5. uri popoldan.

CANBERRA ima slovensko sv. mašo vsako tretjo nedeljo v mesecu. Le v marcu letos izjemoma odpade, ker bo naslednjo nedeljo, na veliko noč, 26. marca. Vršni se v Garranu (nova cerkev) ob 11.30 dopoldan (tazen kadar je drugače oznanjeno).

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo na peto nedeljo v mesecu, kadar jo mesec ima. Na cvetno nedeljo, 19. marca, pa bo tam izredna (velikonočna) služba božja, Hamilton, ob 6. uri zvečer. Nato pa zopet 30. aprila.

BRISBANE ima slovensko službo božjo na velikonočno nedeljo, 26. marca ob 6. uri zvečer v St. Mary's, Merivale in Peel Sts., South Brisbane.

BLAGOSLOV JEDIL v Merrylandsu bomo imeli na veliko soboto popoldan ob 2. in 5. uri. Obakrat bo tudi kratko češčenje Najsvetejšega v božjem grobu. Jedila bomo blagoslavljali tudi pri velikonočnih službah božjih na drugih krajih.

BOŽJI GROB bo zopet v Merrylandsu na veliki petek po končanem opravi do končanega križvega pota ob 8. uri zvečer, enako tudi na veliko soboto ves dan. Pridite in posvetite vsaj nekaj časa zasebni molitvi in premišljevanju pred Najsvetejšim v božjem grobu, saj se imamo Bogu zahvaliti za številne dobrrote. Pa tudi naših družinskih kakor skupnih zadev mu ne pozabimo priporočiti. Pridite, Jezus vas čaka!

VSTAJENJE je naša lepa slovenska navada. Tudi v Merrylandsu jo bomo držali. Na veliko soboto po vigilni maši bo duhovnik pri božjem grobu zapel trikrat aleluja. Nato bo v procesiji prinesel Najsvetejše na glavni oltar. Tam bo zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim.

SVETO SPOVED za veliko noč lahko opravite ves post, vselej pol ure pred službo božjo. Težko si je misliti krščanske velike noči brez sv. spovedi. Zato gotovo poskrbite za to. Starši naj gledajo, da bodo tudi otroci prejeli ta zakrament. Sploh naj bi že cel postni čas čim pogosteje prihajali k sv. spovedi in k mizi Gospodovi. Naj še posebej omenim, da bo v Merrylandsu prilika za sv. spoved vsako sredo pri postnem bogoslužju.

BUTARICE bomo delali v Merrylandsu na cvetno soboto, 18. marca, ob 10. uri dopoldan. Kdor ima primerno zelenje, naj ga prinese s seboj, drugo bo pripravljeno tu. Vabljeni so starši z otroki. Butarice bodo otroci prinesli k blagoslovu drugi dan, na cvetno nedeljo.

SLOVENSKO ODDAJO NA 2EA v priredbi našega verskega središča boste lahko slišali v sredo 22. februarja ob 7. uri zvečer s ponovitvijo naslednje jutro,

tudi ob 7. uri. Druga taka oddaja bo v soboto 18. marca ob isti uri, nato pa zopet 19. aprila.

IZREDNE SLUŽBE BOŽJE v Merrylandsu bodo na prvi petek, 3. marca in 7. aprila. Vsakokrat bo sv. maša ob 7. uri zvečer, kateri sledi pobožnost v čast Jezusovemu Srcu in blagoslov z Najsvetejšim.

PEVSKÉ VAJE ZA MLADINO bodo v postnem času vsako nedeljo po glavni maši. Vaja bo kratka, zato prosimo starše, da potrpežljivo čakajo na otroke do konca.

POROKI

Stanislav Smith (preje Pšeničnik) iz Kapel pri Brežicah in **Milica Cepuš-Jug** iz Poljčan. Priči sta bila Franc in Sandra Jug — Merrylands, 28. decembra 1977.

Rudolf Joseph Rohli, rojen v Wollongongu, sin Rudolfa in Dominike, r. Slavec, in **Sylvia Karbič**, rojena v Sydneyu, hčerka Izidorja in Marte r. Barič. Priči sta bila Grenville N. Hudson in Suzana Karbič — Merrylands, 21. januarja 1978.

KRSTI

Veronika Mari Lah, Georges Hall. Oče Jože, mati Olga, r. Ovičaj. Botrovala sta Mirko in Marija Lukežič — Merrylands, 8. januarja 1978.

Evgen Erik Lapornik, Wagga Wagga. Oče Adolf, mati Matilda, r. Babšek. Botrovala sta Emil in Katarina Goranec — Merrylands, 28. januarja 1978.

Ivan Franc Okroglič, Blacktown. Oče Marjan, mati Irena Okroglič. Botrovala sta Jože Leban in Roza Obid — Merrylands, 5. februarja 1978.

NOV GROB. — Policija iz Moredoc, Viktorija, je sporočila, da je dne 31. 12. 1977. tam umrl naš rojak **JOŽE PALISKA**. Rojen je bil 26. 3. 1934. v Zarečju pri Ilirski Bistrici. V Avstralijo je prišel z ladjo "Fairsea" dne 10. 2. 1957. Nekaj časa je bil poročen in ima še živo ženo in sina, ki je star zdaj okrog 20 let. Pokojnik ima doma še živo mater, sestro in brata, v Ameriki pa tudi eno sestro. Več nam o njem ni znano. Spomnimo se pokojnika v molitvi. Naj počiva v božjem miru. R.I.P.

SLOVENSKA SOBOTNA ŠOLA v Merrylandsu bo vsako soboto ob 2. uri popoldan, veronauk za prvo-obhajance pa imamo ob 1. uri popoldan. Sedaj je zadnji čas za prijavo zapoznelih otrok.

DVORANA kot del našega verskega središča nam je že dolgo v mislih. Pravzaprav smo takrat začeli graditi cerkev z namenom, da bi nam služila za eno in drugo, kar pa smo spremenili, saj bi naši ljudje to težko razumeli. Vidimo pa vedno bolj, da bi bila dvorana verskemu središču nujno potrebna, kjer se bomo lahko shajali in se poživljali tudi s kulturnimi nastopi. Z nakupom zemljišč za cerkvijo imamo zemlje dovolj za uredničenje Ambrožičevega doma kakor dvorane. Kaj pravite? Prav v tem času je morda bolj potrebno kot kdajkoli prej, da pokažemo, kaj nam pomeni naše ver-

sko središče. Zato napnimo vse sile, da čimpreje v Merrylandsu zraste tudi DVORANA!

"PIRHOVANJE", že tradicionalno, bo tudi letos na velikonočni ponedeljek, 27. marca 1978, v Auburn Town Hall. Začetek bo ob šesti uri zvečer. Tudi letos bomo imeli nagradno žrebanje — nagrade bodo objavljene v velikonočnem "Rafaelu". To naj bo naša prva prireditelja, katere čisti doprinos bo šel v **gradbeni sklad za NAŠO DVORANO**. Vse rojake prosimo, da pokažejo svojo lojalnost do našega skupnega verskega središča in nas močno podpro pri izvedbi načrtov.

MLADINSKE SESTANKE bomo odslej imeli v Merrylandsu. Prvi tak sestanek bo v nedeljo 5. marca po glavni maši. Že večkrat so naši mladinci prosili, da bi se shajali v našem središču in razpravljali razna aktualna vprašanja. Sedaj je prilika, da pridete skupaj,

da se pogovorimo, kaj vas najbolj zanima. Vabljeni so vsi mladinci, "teenagerji". Kakšno obliko bodo ti sestanki imeli in kako pogosto bodo, bo v veliki meri odvisno od mladine same. Zato pridite vsi in povejte svoje mnenje in načrte. Nasvidenje torej 5. marca!

NA VPRASANJA, če smo g. vice-konzula Boža Cerarja na obisk naše počitniške kolonije povabili prireditelji (versko središče), izjavljam, da od nas ni bil povabljen in nas je njegov nepričakovani obisk zelo presenetil. Želeli bi, da bi g. Cerar v bodoče upošteval naše stališče, saj si kot del Cerkve, ki je tako doma kakor tukaj ločena od države, pridružujemo gotovo pravico samostojnosti ter odklanjamo vsako samovoljno vmešavanje konzularnih predstavnikov ali kogar koli na področja naše aktivnosti.

P. VALERIJAN

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU:

\$200.— N. N.; \$21.— Milan Beribak; \$16.— Anton Lackner, Drago Tomac, Marjan Lauko, Frank Sajovic; \$12.— Marija Paunič, Ivan Harej; \$11.— Ivan Barič; \$10.— Marija Bosnič; \$8.— Emil Mazlo, Jože Težak; \$7.— Marija Habor, Tone Gabršek; \$6.— Olga Lagondar, Pavla Zemljak, Franc Danev, N. N., Jean Sluga, Josephine Hvala, Peter Bižal, Anton Šajn, Dr. Marko Coby, Bernard Zidar, Julka Hatherly, Franc Spreitzer, Antonija Šabec, Dr. Mihael Colja, Štefan Kolenko, Henrik Vujica, Ivan Kavčič, Milan Jazbec, Terezija Simunkovič, Wilhelm Wetzel, Rudi Simonetič, Jože Kromar, Vinko Prinčič, Ivanka Kuzmanovič, Minka Vravnik, Ema Simčič, Katarina Hartner, Ferruccio Bizjak, Andrej Udovič, Hedvika Stankovič, Mirko Brenčič, Stane Furlan, Karel Knap, Štefan Toplak; \$5.— Marija Radin; \$4.— Valerija Pančur, Marta Stoklas, Dragica Gelt, Sylvia Goetzl; Margareta Hatežič, Ferdo Toplak, Marica Camaris, Toni Šircelj, Anton Valher, Bruno Gentile, Gabrijel Cefarin; \$3.— Gašper Jug, Mihaela Brkovec, Marija Habenschuss, Janez Vratarič, Pavel Tonkli, Lojzka Vučko, Ana Horvat, Janko Bavčar, Frančiška Veber, Ivanka Špilar, Ivanka Žabkar; \$2.— Janez Škraba, Marta Veljkovič, Stanko Čebokli, Laura Premrl, A. G., Miroslav Colja, Mil-

SREČKO SELIVEC:

POTA BOŽJA

LJUBEZEN JE BOLEZEN

VELIKA VAS je bila pogreznjena v nočni mir. Nikjer ni bilo nikogar, samo luna je pasla svojo radovednost in z visokega neba opazovala, kaj se dogaja po naši zemlji.

Okoli Cvelbarjeve hiše se je plazila senca. Bil je Janko Ahačič.

Prejel je Cilkin pismo, ki ga je hudo zadelo. Ni pričakoval tako energične zavrnitve. Ni sicer vedel, kaj Cilka namerava. Zato je bil še bolj do dna duše prepričan, da bo prišla in ji bo lahko razodel svojo ljubezen. Njena odločitev je vplivala ravno nasprotno na njegovo čustveno naravo: ni se ji hotel odreči, ampak je še bolj zahrepenel po njeni ljubezni. Hotel jo je imeti in konec, saj ni bil vajen odpovedi.

Po končani nocojšnji operni predstavi je vzel violino in se s kolesom odpeljal v Veliko vas. Z avtom bi vzbudil preveč pozornosti, tega pa le ni hotel. Glavno, da Cilka ve, kdo je pod oknom . . .

Kolo je pustil ob cesti, sam pa se je splazil na vrt za hišo. Pozabil je na svoj poklic in položaj — kot vaški fantin je zaljubljeno trkal na okna, četudi ni vedel, za katerim spi Cilka. Nihče se ni oglasil.

A molk Janka ni odpravil. Vzel je violino in zaigral: mehko

in drhteče, ljubeče in koprneče . . . Vso svojo ljubezen je zlij v te nočne melodije.

Igral je in igral, toda ni mogel utešiti svojega hrepenjenja. Nobeno Cvelbarjevo okno se ni odprlo, vsa hiša je ostala kot zakleta v temi in globokem miru.

Janko je začel peti. Najprej tisto Prešernovo "Pod oknom". Besedilo "Luna sije, kladvo bije . . ." je bilo kot nalašč zanj in za današnjo noč. Sledili so ljubezenski samospevi vseh mogočih oper in operet. Res neizčrpni vir za izraz pevčeve ljubezni, ki pa ni opravil nič bolje kot violina.

Ure so tekle. Daleč za dolensjimi griči se je prikazala jutranja zarja. Še malo, pa bodo po cesti začeli hoditi prvi ljudje . . .

Janko je kakor posušen list v vetru odfrfotal proti Ljubljani.

Nato je bilo nekaj noči mir.

Potem je poskušal znova. A tokrat ni prišel več sam. Domala cel orkester je privlekel s seboj. Vstopili so se za Cvelbarjevo hišo in igrali kot znajo samo pravi umetniki. Po vasi so se odpirala okna. Čeravno je bilo hladno, so ljudje vztrajali in poslušali.

Za vas je bilo vse to že skoraj pohujšanje. Cvelbarjevim je bilo nerodno, a krivi niso bili, če je ljubezen tako vztrajno slepa. Računali so, da bo molk morda še najhitreje končal te nočne koncerte. Ko pa jih le ni bilo konec, je oče Cvelbar začel iskati priliko, da bi se z Jankom pomenil kot mož z možem. Ni bilo lahko. Čim je zaljubljenec začutil, da se hišna vrata odpirajo, se je umaknil, pa se kmalu spet vrnil in znova začel. Cvelbar se je samo spraševal, kam vsa ta neumnost pelje. Škriti se je moral v kotu vrta med lepotično drevje, da je Janka presenetil in se mu ni mogel izviti.

"Poslušajte, mladi mož," ga je Cvelbar nagovoril, "stopite z menoj v hišo, da se nekaj pomeniva! . . ."

Janko mu je brez besede sledil. Čudno spremenjen je bil — prav nič dostojanstva opernega pevca ni bilo na njem. "Zaljubljen do ušes, revež . . ." si je mislil oče Cvelbar.

Stopila sta v kuhinjo. Tam je oče Janku podal roko in mu kot možu dejal: "Kako je z vami? Po mladeniško rešujete vprašanje vašega bodočega življenja in priznati moram, da nimate ravno rožnatega stališča. Tudi sam sem bil mlad in zato vas do mere razumem. A samo do mere . . ."

Oče Cvelbar je postavil na mizo črno kavo in ponudil sladkor. Oba sta sedla in pogovor se je začel.

"Ste prejeli Cilkino pismo?"

"Sem."

"No, in?"

"Cilko moram dobiti, ali pa umrjem . . ."

"Nemogoče zahtevate. Saj vendar že imate svojo ženo," je v živo udaril oče.

"Odkod to veste?" je bil Janko presenečen.

"Sama je bila tu in napadla je mojo ženo. Cilka ji velja za ničvrednico, ki ji je prevzela moža . . ."

"Oprostite, če ste morali zaradi nje kaj potrpeti!"

"Nič, nič! Tudi ona bo morala moji ženi marsikaj oprostiti."

"Grozna ženska je Zlata! Toda kaj bi vam pravil! Pri vas je bila, pravite — sami ste jo spoznali . . ."

"A kljub temu — vaša žena je."

ka Pongrac, Mara Catana, Alojz Kovačič, Janko Menič, Mirko Ritlop, Jože Stres, Alojz Kučan, Jožef Novak, Lazar Furlanič, Angelo Bajt, Hermina Koroša, Barbara Marinčič, Anton Cevc, Andrej Vučko, Fanica Lasič, Slavko Vadnjal, Lina Grassmayr, Ludwig Grassmayr, Jože Tomšič, Kristjan Tinta, Miro Prajdič, Slavka Ambrožič, Maria Valenčič, Franc Plesničar ml., Marija Iskra, Ivan Božič, Jurij Tomažič, Franc Izanc, Stanko Gruntar, Franc Težak, Zinka Domajnko, Janez Marinček,

Ivanka Repina, Marjan Polak, Albin Sironič, Stanko Kozelj, Štefan Močilnik; \$1.60 Jožef Šterbenc; \$1.— Jože Marinc, Frank Frigula, Jože Vuga, Rozalija Cenčič, Polde Slokar, John Mihič, Zvonka Gornik, Joseph Ficko, Matilda Oravec, Ivan Vidmar, Rudi Jamšek, Franc Nusdorfer, Marica Darmanin, Marija Kos, Slavko Fabian, Ivanka Bratoš, Anton Konda, Franc Mramor, Marjan Pahor, Marija Copot, Julija Razboršek, Frančišča Klun, Stefanija Šorec, Slavka Franetič, Sonja Trebše, Anton Knap, Stefanija Smrdel, Jože Kastelic, Zofija Juryczuk, Ivanka Cek, Martin Pečak, Zdravko Repič, Ladislava Vouk, Ivan Erjavec, Mario Svetina, Ivan Kolačko, Silva Krčmar, Boris Topolovec, Franc Plohl, Jože Lipeč, Ivan Hozjan, Ana Marija Colja, Janko Pirjevec, Franc Rojko, Mirko Bogue, Ivanka Penca, Janez Jernejčič, Franc Briševac, Gvido Florenini, Karla Twrdy, Vinko Dajnko, Maks Brunčič.

FRANČIŠKOVA MLADINA:

\$2.— A. G.

ZA BARAGOV PROCES:

\$10.— Marija Mezgec.

\$150.— Misijonska nabirka pri Sv. Rafaelu, Merrylands; \$30.30 Misijonska nabirka pri slovenski maši v Wollongongu; \$30.— N. N., Frančiška Mukavec; \$25.— Ciril Škofic; \$20.— Marija Habor, Marta Falež, L. in B. Brodnik (namesto božičnih voščil znancem); \$10.— Marija Radin; \$6.— Marija Kalčič, Jože Kromar z družino; \$5.— Marija Mezgec, Marija Mezgec (za lačne), Peter Šarkan, Elise Marchetti (za lačne); \$4.— Ivan in Ana Horvat z druž. (za lačne); \$2.— Marija Leben (za lačne), A. G.; \$1.— Albert Kobe (za lačne); \$0.40 Michelle Kobe (za lačne).

Vsem dobrotnikom Bog povrni!

Motiv iz Kamnika
(po originalnem linorezu)

“Ne maram jo! Pravo sovraštvo čutim do nje,” je mrko pogledal Janko.

“Čemu ste jo pa potem vzeli?”

“Zato, ker doslej še nisem vedel, kaj je resnična ljubezen. Nikoli nisem ničesar čutil do Zlate. V svojem pevskem zanosu sem nerazsodno mislil, da za zakon zadostujeta samo moški in ženska.”

“In zdaj ste zopet v zmoti, če mislite, da za zakon zadostujeta samo moški in ženska, ki se ljubita,” je pribil oče.

“Česa pa je še treba?”

“O, še marsičesa! Smisla za žrtve, božjega blagoslova . . . Močne vere in trdne volje vzgajati otroke za Boga . . .”

“To so sami predsodki,” ga je prekinil Janko. “Mislil sem zadevo čisto enostavno rešiti: ločil bi se z Zlato in poročil s Cilko . . .”

“Kako?”

“Vem, da katoliške razporeke in ponovne poroke ni. A starokatoliška cerkev bi naju poročila, kakor sprejema druge take primere . . .”

“Res je, vse to se sliši zelo preprosto — in celo brez vprašanja, če bi Cilka sploh hotela tako izbiro . . . Ali mislite, mladi mož, da bi vam vse to prineslo srečo? Na vrtu, ki ste ga vsega pomandrali, pohodili, mu polomili vse cvetje in uničili vse pogoje življenja, naj bi rasla in cvetela sreča? V veliki zmoti ste! V večji kot ste bili takrat, ko ste se poročili s sedanjo vašo ženo Zlato.”

“Kaj pa naj storim?” je Janko klavrno gledal v očeta Cvelbarja. “Dokler nisem poznal vaše hčerke, je bilo življenje med menoj in ženo vsaj znosno. Ona je hodila po svojih potih, jaz po svojih. Sedaj je pa videti ne morem več. Nastal je zame pravi pekel . . .”

“Težko vam je svetovati. Vi nimate niti enega pogoja za srečno zakonsko življenje. Nimate vere in zato zavračate vsako milost, od Boga ne pričakujete ničesar, sprejeti kakršnekoli žrtve ne znate in nečete . . . — Čemu me tako začudeno gledate? Povejte mi, kaj bi vi rekli človeku, ki bi prišel k vam z željo, da bi postal operni pevec, pa bi ugotovili, da nima posluha, da ne zna teorije, da nima niti pevskega organa: le hripav glas, da še pošteno govoriti ne more?”

“Še nihče mi ni kaj takega povedal v lice . . .”

“Kaj nimate staršev? Ali morda prijateljev? Ali morda kogar koli, ki bi vam mogel razložiti kaj več o človeku in njegovemu namenu na zemlji?”

“Nimam. Starši so mi pomagali samo do pevske vzgoje, ker so spoznali, da imam lep glas. O vsem drugem nisem nikoli slišal od njih.”

“Ubogi človek! Pomilovanja ste vredni! Kako naj vam pomagam? Podobni ste človeku, ki nujno potrebuje znanja višje matematike, pa še tega ne ve, koliko je ena in ena. Vi bi morali v prvi razred življenja ob vseh svojih pevskih talentih! — Ali vam res ni ničesar ostalo od verouka, ki ste se ga učili v ljudski šoli in gimnaziji?”

“Verouk je bil zame edini predmet, ki ga nisem mogel trpeti.”

“Vsaj zdaj lahko sami vidite, da bi bilo bolje marsikaj drugega ne znati in se verouka resno prijeti. Kaj vam v teh problemih koristi vse vaše petje!”

“Kar mi pripovedujete — vse je zame španska vas! Nikdar se nisem ukvarjal z vero, Bogom, Cerkvijo in podobnim. Tudi zdaj se ne želim. Vsa moja sreča je v Cilki. Njo mi dajte in nikar mi ne ovirajte poti do nje! . . .

“Motite se, mladi mož, ako mislite, da sem jaz Cilki brnil, ji svetoval ali morda od nje celo zahteval, naj vas zavrne. Niti besedice ji nisem rekel. Toda kar je bilo v moji moči, sem storil: Boga sem prosil za pomoč. Slab oče bi bil, če bi mi bilo vseeno, kakšno pot naj si izbere moj otrok v življenju . . .”

(Prihodnjič nadaljevanje)

Kaj pravite

MEJE SKUPNE ODVEZE

“ . . . Kako je s skupno odvezo, ki jo bodo zdaj pred veliko nočjo združeno s spokornim obredom verjetno zopet dajali po cerkvah? Svoj čas sem slišal, da dolžnost osebne spovedi smrtnih grehov kljub temu ostane. Namen iti kasneje k osebni spovedi naj bi bil pogoj, da so s skupno odvezo tudi smrtni grehi odpušteni. — Za zadnji božič duhovnik pri skupni odvezi tega pogoja ni povedal. In soseda mi je nedavno razlagala, da zdaj spovedi ni treba več, ko je skupna odveza vseh grehov . . . Rad bi si bil na jasnem in bi prosil, če mi razložite nauk Cerkve o tem.” (N. N., Adelaide, S.A.)

NEKAJ sličnega je spraševala oseba v eni zadnjih DRUŽIN. Prejela je tale odgovor, ki bo z malenkostnim popravkom koristil tudi našemu vpraševalcu in ostalim bralcem MISLI:

Zakramente je Kristus izročil Cerkvi. Tako je tudi za oblastjo odpustiti grehe. Dal jo je apostolom, oni pa so jo prenesli naprej. Oni in njegovi nasledniki tudi odločajo, pod kakšnimi pogoji morejo tisti, ki so to oblast od njih prejeli, odpustiti grehe. O tem ne more odločati noben posamezen duhovnik. Edini, ki ima pravico odločanja, je zbor škofov s papežem na čelu. Oni so zakoniti nasledniki apostolov.

Po smernicah drugega vatikanskega cerkvenega zbornika je delitev zakramenta sprave preuredila kongregacija za bogoslužje, seveda po naročilu osrednjega cerkvenega vodstva. Novi obrednik pokore je s svojo oblastjo odobril papež Pavel VI. V slovenskem prevodu ga imamo že od leta 1976. Kakor je v navadi z vsemi bogoslužnimi knjigami, je prevod pripravila in ga tudi izdala slovenska škofovska liturgična komisija s svojimi sodelavci.

Ta obrednik je za vsakogar zadnja instanca, kadar hoče govoriti in presojati zakramente sprave ali spoved. Kar zadeva vaše vprašanje, sta verjetno najbolj zani-

Akcija STO NOVIH NAROČNIKOV nam je od 1. januarja do danes prinesla 14 novih imen in naslovov ter za vse tudi enoletno naročnino — za začetek kar dober korak in zahvala vsem, ki ste k njemu pripomogli. — Obenem naprošam naročnike, ki še niste poravnali naročnine, da to čimprej storite. MISLI so Vam zveste iz meseca v mesec — tudi Vi jim pokažite svojo zvestobo!

miva člena 33 in 34, ki ju najdemo med predhodnimi navodili na straneh 17 in 18. Brez vsakega okolišenja navajamo oba člena, pravega odgovora, kakšen je nauk Cerkve o spovedi, vam potem ne bo težko izluščiti.

“Verniki pa morejo biti deležni take skupne zakramentalne odveze le pod pogojem, da jo sprejmejo primerno pripravljene. To pomeni, da se mora vsakdo kesati svojih grehov in narediti trden sklep, da se jih bo v bodoče varoval in popravil pohujšanje ali škodo, ki jo je morda naredil. Hkrati mora skleniti, da se bo v dolžnem času v posamični spovedi spovedal smrtnih grehov, ki se jih zdaj ne more. Duhovniki morajo vernike opomniti na to notranje razpoloženje in na te pogoje za veljavno spoved” (čl. 33).

“Kdor je prejel odpustanje smrtnih grehov po skupni odvezi, je dolžan opraviti posamično spoved, preden znova prejme skupno odvezo, razen če ga ovira kak upravičen razlog. Vsekakor pa je dolžan to storiti v teku enega leta, razen če je to moralno nemogoče. Tudi njega namreč veže dolžnost, ki veže vsakega kristjana, da se spove vsaj enkrat na leto vseh svojih smrtnih grehov, ki se jih še ni spovedal v posamični spovedi” (čl. 34).

Navodila so zelo jasna. Če verniku manjka notranje razpoloženje, se pravi, če nima kesanja in trdnega sklepa, skupna odveza zanj nima moči, ni veljavna. Še vedno ostane v grehih. Tudi dolžnost osebne spovedi za velike grehe je še vedno eden pogojev za veljavno skupno odvezo. Duhovnika, ki se po dovoljenju svojega škofa odloči za skupno odvezo, veže dolžnost, da vernike opozori na vse potrebne pogoje in jih na skupno odvezo temeljito pripravi. Če je ta priprava premalo temeljita ali če duhovnik ni vernikov seznanil z vsemi potrebnimi pogoji, zadene krivda njega. Verniki seveda ne morejo biti pred Bogom in svoji vestji odgovorni, če so zmotno mislili, da so prejeli veljavno skupno odvezo.

Karkoli ste brali ali slišali o pogojih za veljavno skupno odvezo, pa se ne sklada z navodili v obredniku, ne drži. Koncil je v mnogočem pustil veliko svobode, v osnovnih pogledih in tolmačenjih pa mora biti neka disciplina. In kar je pristojna kongregacija odločila in papež s svojo vrhovno oblastjo potrdil, pač že spada med tisto, kar moramo dosledno spoštovati in izvajati.

Z VSEM VETROV

ZAKLJUČNI DOKUMENT belgrajske konference, ki se bliža koncu, skušajo izdelati, pa stvar ni tako enostavna. Predloženo besedilo sovjetskega delegata Voroncova, v katerem sicer znova potrjuje helsinška načela, toda samo v enem stavku omenja človekove pravice, ni bilo sprejeto. Zahodne delegacije hočejo besedilo spremeniti tako, da bo jasno prikazal, kako je vseh 35 podpisnic helsinške pogodbe od leta 1975 naprej izpolnjevalo njena določila, zlasti še o človekovih pravicah. Tako še kar sede in vale, prišlo bo v teh dneh še do novih besednih spopadov, končno bo najbrž tudi zvaljeno predrugačeno besedilo — kaj več za resnično izboljšanje človekovih pravic si pa svet kar ne upa pričakovati. Besede so danes preveč poceni . . .

O VDOVAH sem bral nedavno, da jih je na svetu vedno več — njih odstotek med svetovnim prebivalstvom raste iz leta v leto. Vsaj petkrat več jih je kot pa je vdovcev. Dočim je število vdovcev v odstotkih zadnjih nekaj let ostalo isto, se je število vdov dvignilo kar za dvajset odstotkov.

Za edini razlog te razlike omenja statistika dejstvo, da je ženska življenjska doba daljša od moške, to pa se mora poznati ravno pri starejših.

Tako torej vse kaže, da bodo vdovci vedno bolj "redka pasma" med ljudmi, pa zato tudi bolj iskana od "veselih vdov", ki bi želele ponovno poroko.

KER IMAMO celotnega Karla Maya tudi v Baragovi knjižnici v Kew, pa je redno teden za tednom kar precej Mayevih knjig med vnetimi bravci, bo vsaj Melbournčane zanimalo tole: V sto letih po Mayevi prvi knjigi je dosegla skupna naklada njegovih del po svetu nič manj kot 50 milijonov izvodov. Pa priljubljen pisatelj še ne tone v pozabo. Neka newyorška založba namerava izdati v kratkem vsa Mayeva dela v 73

knjigah. Ta najnovejša izdaja bo namenjena mladim bravcem iz starostne skupine od 7 do 13 let.

Pravijo, da knjige Karla Maya po številu izvodov in tudi prevodov prekosi samo sveto pismo.

DR. FRANC BLATNIK, slovenski salezijanski duhovnik, je dne 23. decembra umrl v Patersonu, N.J., ZDA. Med slovenskimi izseljenci, zlasti povojnimi begunci, je bil znana osebnost. Mnogo je tudi pisal, saj je veliko doživel med zadnjo vojno in je veliko vedel, kar režimu v domovini seveda ni bilo pogodu. Prav zanimivo se bere njegova dogodivščina, ki je izšla tudi v posebni brošurici: "Kako sem pripravljaval atentat na Tita" — da, celo tega je bil obdolžen, je pa zato vse skupaj krepko potegnil za nos.

Pokojni duhovnik je bil doma v vasi Konjsko, župnija Boštanj ob Savi, kjer je bil rojen leta 1899. Študiral je doma, na Poljskem in v Turinu, kar mu je dalo razgledanost in širino. Veliko je pomagal zlasti v prvih letih begunstva slovenskim študentom in tudi urednik MISLI mu je iz srca hvaležen za marsikaj. Bog mu povrni za vse!

AMERIŠKI STROKOVNJAKI pri Mobil Oil Co. so iznašli nov in zelo cenen proces za pridobivanje bencina iz premoga, tega pa imajo ZDA še ogromne in neizčrpane zaloge, ki bodo trajale mnogo dalje kot pa ležišča nafte. Tako so se Amerikanci kar oddahnili. Računajo, da bo nov proces pridobivanja bencina v Združenih državah splošno v rabi že v prihodnjih desetih letih.

TUDI SLOVENC smo s smrtjo ameriškega senatorja in bivšega podpredsednika ZDA Huberta Humphreya (umrl je 13. januarja za rakom) izgubili enega svojih dobrih prijateljev. Leta 1971 je z veseljem sprejel častno članstvo v Slovenskem ameriškem inštitutu in tudi pri vladi krepko podprl vrsto predlogov iz razprave dr. Edija Gobca o uvedbi izseljenskih študij v ameriške

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma Bruna in Alme SDRAULIC (komaj miljo in pol od Slovenskega grička v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

šole. Večkrat je tudi ljubeznivo in z navdušenjem podprl ideje in delo Slovenskega ameriškega inštituta. V enem svojih pisem s spoštovanjem omenja "bogato slovensko dediščino, ki je toliko doprinesla k napredku Amerike". — V Ameriki je bil pokojni senator zelo priljubljen. Sam se je preril skozi revščino na svoj visoki položaj, zato ponižanih ter revnih ni nikdar pozabil, da se ga je prijelo celo ime veselega bojevnika za pravico.

Naj dodam še en citat iz pokojnikovega pisma dr. Editu Gobcu, ravnatelju Slovenskega ameriškega inštituta: "Naš napredek na vseh področjih znanosti in vseh drugih prizadevanj je v veliki meri plod medsebojnega oplajanja izročil, vpogledov, učenja in skušenj številnih rodov raznih priseljskih kultur. Amerika bi ne bila nikdar dosegla sedanje stopnje moči in napredka, če bi bila porivala svoje izseljske skupine v izolacijo ali jih silila živeti le po enem kopitu. Genij naše zgodovine je v svobodi, ki omogoča doprinos vseh skupin v medsebojnem spoštovanju in oplajanju."

STALNO PADANJE rojstev pomeni, da bo Avstralija zavisela še nadalje na priseljencih za ohranitev številne prebivalstva, je nedavno izjavil viktorijski minister za etnične zadeve Walter Jona. Odstotek števila otrok na družino je danes v Avstraliji le 2,6 in vse kaže, da bo še padel. V primeri z nekaj številkami prejšnjih let je slika take: leta 1971 — 2,7%, leta 1921

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
 31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
 (nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

**HANDMADE JEWELLERY
 DESIGNED AND MADE
 IN OUR OWN WORKROOM**

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

4,0%, leta 1891 pa 6,5%. Dobri stari časi velikih družin, bralec nehote vzklikne; posebno, če je sam rastel v številni družini. Ničesar preveč nismo imeli, raje premalo, pa smo bili srečnejši od današnje mladine.

Ampak če bo Avstralija samo s priseljenci flikala luknje v številu prebivalstva, si tudi lahko prste opeče. Po vojni je bilo lahko pritegniti priseljence, ki so iskali novo domovino. Danes je položaj drugačen. Tistih, ki bi jih želela, ni, nezaželjenih pa kolikor hočeš, toda komu v prid?

NASVET

NEKDO me je prišel vprašat nasveta: v imenu društva X mora pozdraviti Matico, ki se ta mesec mudi med nami, pa ne ve, kaj in kako naj reče . . . Takoj sem vedel: če je naivnež, ki se jih kaj radi poslužujejo in zadevi nehote odlično koristijo, se je prišel le pobahat s svojo nalogo; če je pametni skritež, ki jih je kar precej med nami in delajo po ukazih, me je prišel skušati, kaj bom rekel.

Tole sem mu svetoval: Čemu iskati izbranih besed, ko jih je vendar že Župančič, mojster besede, našel in prelil v verze. Letos je Župančičevo leto — spodobi se, da s pozdravom Matici počastiš tudi njega. Med njegovim pesniškim bogastvom so verzi prav za vse prilike — tudi za takle sprejem.

In našel sem mu med Župančičevimi pesmimi tole, z naslovom **VPRASANJA**:

**Kdo si, ki rad bi kupil narod moj?
 S čim si prišel za duše barantaf?
 O siromak, da vidiš naš zaklad,
 razdril bi šotor, zbežal še nocoj.**

**Kdo si, ki vodil rad bi narod moj?
 Si naskrivaj si kdaj izprašal vest?
 Si našel, da do zadnjega si zvest?
 Če nisi, skleni roke nad seboj.**

**In ti, ki rad bi pel nam: Narod moj! —
 si že izmeril njega globokost?
 Občutil pevcev davnih dni modrost?
 Preplehek nam, piščalkar, spev je tvoj. —**

**Veš, kaj je dolgih, težkih tisoč let?
 Veš, kaj izsanjal v njih je kralj Matjaž?
 Moj narod moder je kot kralj Matjaž,
 moj narod star je težkih tisoč let!**

In tako sva se razšla. Če je sprejel moj nasvet, ne bi vedel povedati. Pač pa lahko za konec resnici na ljubo povem, da včasih resno podvomim — v modrost izseljskega naroda . . .

M. J.

DRAGI OTROCI!

K sporočilu v januarski številki, da smo v Melbournu dobili prvo slovensko zdravnico, moram danes dodati še drugo veselo vest: istočasno kot ona, je 17. decembra na melbournski univerzi graduiral še drugi Slovenec, JOŽE SMOLICH. Tudi on je postal zdravnik, je pa medicinski dodal še eno diplomo (Bachelor of Science), česar ne zmore vsak. Že kot študent se je posebej zanimal za srčne bolezni ter je dobil, kot odličen zdravniški kandidat na tem polju, štipendijo mednarodne Heart Foundation. Vse kaže, da bo mladi doktor nadaljeval študije ter postal srčni strokovni zdravnik.

Današnjega zdravnika Jožka se dobro spominjam, ko je prišel v Avstralijo s svojo mamo. Komaj šest let mu je bilo — rojen je bil 20. marca 1952 v Novem mestu. Že zgodaj je vzljudil glasbo in postal dober harmonikaš. Mama pravi, da še zdaj rad raztegne harmoniko, kadarkoli pride čez nedeljo domov. Prakticira namreč v bolnišnici v Traralgonu, Gippsland. Sem se ravno spomnil, da je tam med bolniki že dolge mesece blaga Kruščeva mama, ki jo je lani zadel mrtvoud. Prijetno bo presenečena, če jo bo mladi doktor nagovoril v domačem jeziku, saj v angleščini ni revica kar nič doma. Na srečo Smolichev Jože slovenščino dobro obvlada in upamo, da jo bo tudi ohranil. Marsikateremu bolniku bo z njo napravil veselje.

Žal mi je, da v MISLIH ne morem postreči s fotografijo novega zdravnika, ker za enkrat ni na razpolago. Morda kdaj kasneje. Vsekakor pa naj na tem mestu izrečem iskrene čestitke mlademu zdravniku z željo, da bi mu njegov poklic tudi v bodoče prinesel obilico lepih uspehov. Pa tudi čestitke Smolichevim, ki so za sina v teku let študij gotovo veliko žrtvovali. Danes je sleherni trud bogato obrestovan.

Trem zmagovalcem božičnega slikarskega tekmovanja, katerih imena so bila objavljena v zadnji številki, je Striček že poslal nagrade. Rad pa bi danes dodal, da sem poslal še eno in sicer **SONJI ROTAR**, Mulgrave, Victoria. Mislim, da si jo je zaslužila kot najmlajša tekmovalka: komaj šest let ima. Upam, da ji drugi tekmovanci niste novošljivi. Vsem Kotičkarjem je za zgled, saj bi dobil še več slik, če bi vsi Kotičkarji vzeli v roke barvne svinčnike. Kar je storila komaj šestletna Sonja, se mnogim starejšim žal ni ljubilo. — Striček.

ZVONOVI

BIM — BIM, BIM — BIM!
JAZ DAN ZVONIM,
NA OKNA VSA TRKAM,
ZASPANCE BUDIM,
BUDIM — BIM — BIM!

BAM — BAM, BAM — BAM!
JAZ SONCA VAM DAM,
EN PEHAR ZA POLJE,
EN PEHAR ZA HRAM,
GA DAM — BAM — BAM!

BOM — BOM, BOM — BOM!
KJE JE TVOJ DOM?
KDOR POT SI ZGREŠIL,
JAZ VODIL GA BOM
NA DOM — BOM — BOM!

OTON ŽUPANČIČ

Dragi Striček! — Moram Ti povedati, da sem tudi jaz naslikal tisto slikanico za božič. Tako je bila lepa, da sem prepričan, da bi dobila prvo nagrado. Toda več kaj se mi je zgodilo? Pismo zate sem položil na polico in ga pozabil oddati. Šele zdaj sem ga našel, ko je že prepozno . . .

Mama mi je rekla: "Prav ti je, zakaj pa si tako pozabljiv! Kaj misliš, da bom samo jaz za vse tvoje dolžnosti skrbela?" Tudi sestra Miriam mi privoščič in se mi smeje. Kaj pa boš Ti rekel?

Vsekakor se bom prihodnjič bolj potrudil, če boš spet pripravil za nas kakšno slikanico. — Tvoj **John Judnich**, 12 let, Hornsby, N.S.W.

No ja, dragi Johnny, korenčka ti ravno ne stržem, malo ti pa le privoščim. Končno moraš le priznati, da si sam kriv, če pisma nisi oddal. A priznati moram, da se kaj takega včasih tudi meni zgodi. Iz napak se učimo, kajne? — Lep pozdrav! Striček.

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 429 3188

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

Z izjemo sledečega pisma p. Valerijana in pisma Jožeta Košoroka (ki pa sem ga prejel že v decembru), so šla ostala sydneyška pisma v arhiv. Že iz objavljenega tu in delno v mojem **Odprtem odgovoru** na strani 50 je sydneyška zadeva kar prilično osvetljena — MISLI je nimajo namena brez vzroka pogrevati v nedogled.

Se vedno sem mnenja, da je ob takemle poraznem primeru kot je sydneyški krivda **na vseh članih** društva. Brezbrižnost in nezainteresiranost, popušcanje in kompromisarstvo, strah in neodločnost — pa si počasi sami skuhamo to, kar moramo končno pojesti. Načel in odločnosti manjka, to je tisto, kar naši skupnosti korak za korakom jemlje svobodo. — Urednik.

SYDNEYSKO VERSKO SREDIŠČE, dne 9. 2. 1978

— Članom Slovenskega društva Sydney in ostalim rojakom sporočam, da z gornjim datumom preneham biti član imenovanega društva. Odboru sem že vrnil člansko izkaznico in značko. Razlog za ta moj korak: ne želim biti še nadalje član društva, ki je v celoti zapustilo cilje, katere bi moralo zasledovati po plemenitih namelih ustanovitve in svojem pravilniku.

Rad priznam, da je SDS v zadnjem času doseglo lepe materialne uspehe, ki pa jih ne bi bilo brez marljivih ter požrtvovalnih odbornikov in članov v preteklosti in polpreteklosti. Zal je moralno društvo danes na najnižji stopnji odkar obstoja. Začelo je odstopati od svojih ciljev že leta 1972, ko se je pričela neosnovana gonja proti društvenim zaupnikom. Z vso silo se je nadaljevala in stopnjevala ter se posluževala nizke propagande proti osebam zaupnikov, dokler nismo bili primorani odložiti poverjeno zaupništvo. Ob današnjem razvoju mi je marsikaj jasnejše.

Sedanji odbor je jasno pokazal svojo netolerantnost in nedemokracijo: v svoji sredi ne trpi nikogar, ki misli drugače, kakor njegova klapa. Postopa samovoljno in neodgovorno v važnih društvenih zadevah. Boji se posvetovanja in glasovanja celotnega članstva, dobro vedoč, da se večina članov ne strinja z njihovimi ukrepi. Prišlo je celo do groženj fizičnega obračunavanja. Storjena je bila krivica poštenim in dobronamernim a drugače mislečim soodbornikom, ki se jim nepostavno jemlje odborniško mesto ter maže njih dobro ime. Poleg tega so se člani odbora pri občnem zboru poslužili še drugih nedemokracijskih mahinacij, lovenja novih članov iz vseh vetrov in baž samo zaradi števila glasov, fotografiranja navzočih za vzbujanje strahu, sčuvanja množice v podle namene z natolcevanjem in lažmi, zmerjanjem s fašisti in z ustaši . . . Ne recite, da je vse

to delo za našo izseljensko skupnost — je njeno načrtno razbijanje.

Za vse gornje žalostne navedbe so na razpolago priče, ki so pripravljene podpisati uradno izjavo (Statutory Declaration) o njih resničnosti.

Kar sem zgoraj napisal, sem napravil brez kake osebnosti mržnje do katerega koli posameznika. A dolgo sem molčal. Končno čutim, da je moja dolžnost spregovoriti in se javno potegniti za poštene rojake, katerih dobro ime se tako grdo blati. Naj se odkrije resnica in izkaže pravica! — **Pater Valerijan Jenko.**

WAGGA, WAGGA, N.S.W. — Od nas že dolgo ni bilo glasu, saj nas je tukaj komaj za peščico. Danes moram sporočiti, da smo imeli 10. decembra poroko. V stolnici sv. Mihaela sta se poročila **Josephine Gabriella Novak in pa Shane Lesley Stone.** Ženina ime izdaja, da je avstralskega rodu, nevesta pa je našega, četudi je bila rojena že tukaj. Njen oče Miro Novak je doma iz Jablance pri Ilirski Bistrici. Jožica je najmlajša od štirih Novakovih deklet, pa še enega brata ima. — K poroki tudi iskrene čestitke nas vseh. — **Poročevalec.**

KEW, Vic. — Slovencem, ki obišejo Rim, zelo prav pride, pa tudi ponosni smo lahko na to, da je sredi Rima hotel, ki se imenuje "BLED". Njegov lastnik je rojak Vinko Levstik, ki uživa velik ugled kot hotelski

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta
JOŽEFA SUŠEC,
ki je po dolgi in mučni bolezni
dne 13. januarja na domu v
St. Albansu, Vic., mirno zaspal
v Gospodu,

se iskreno zahvalujemo vsem, ki ste nam v času bolezni in v času žalovanja stali ob strani z molitvijo in tolažbo ter raznimi izrazi prijateljske pomoči. Posebej bi se radi na tem mestu zahvalili družinama Krčmar in Zver.

Zahvala tudi vsem, ki ste se udeležili pogrebne maše, spremili našega dragega pokojnika na zadnji poti in mu za zadnje slovo darovali cvetja. Bog naj vsem povrne!

Žalujoča žena Angela
ter otroci Štefka por. Vuk,
Marija por. Hrehoresin
in Drago
z družinami

MELBOURNSKI SLOVENC!

V slučaju prometne nesreče se posvetujte z
LAWSON MOTOR BODY REPAIRS
za kvalitetna popravila Vašega avtomobila.

Delamo tudi za R.A.C.V in druge zavarovalnice.

Vprašajte za rojaka Darka Butinar ali Maria Deltoso!

15 Lawson Crescent, Thomastown, Vic. 3074 — Tel.: 460 4102

strokovnjak, tako da je celo postal podpredsednik Društva hotelirjev v Rimu.

Kako se človek počuti v hotelu "Bled", nam zgovorno priča pismo naše rojakinje gospe Angele Dodič. Takole pravi: "Na Vaše vprašanje, kako je meni in moji hčerki ugajalo v hotelu Bled v Rimu, lahko odgovorim: odlično! Ker gospoda Levstika tiste dni ni bilo doma, naju je sprejela neka slovenska gospodična, katere imena se na žalost ne spominjam. Imeli sva svojo sobo in kopalnico. Hrana je bila odlična in tudi postrežba. Obednica je okusno opremljena in se počutiš kakor da si med slovenskimi planinami. Strežnici sta res Hrvatici, pa to naj nas nič ne moti: v hotelu gledamo, kako smo postreženi in s čim, ne pa kdo nam streže. (Hrano in postrežbo pa tudi jaz poznam, saj sem bila in sem še strežnica na 'silver service' v hotelu 'Town House Adelaide'.) Tista prijazna gospodična v hotelu Bled, ki je zastopala gospoda Levstika, naju je celo na postajo peljala — osebno."

Tako torej piše imenovana rojakinja, ki se je lansko leto na poti v domovino za nekaj časa ustavila v Rimu. Enako lepo piše o hotelu "Bled" rojak Alojz Pöklar, tudi doma iz Adelaide, kakor je bil s hotelom zadovoljen tudi Alojz Kastelic iz Mulgrave. Res je v Rimu vse zelo drago in hotel ni nikakšna dobrotelna ustanova; treba je plačati ne samo uslužbenca, ampak tudi davke, ki so občutni. Vsak rojak (ali rojakinja) pa je kljub temu v hotelu "Bled" deležen 20% popusta od cen, ki so v Rimu običajne in od oblasti odobrene.

Tudi jaz popolnoma soglašam z gori navedenim pisnom gospe Dodič in ponavljam, kar sem v začetku

napisal: da smo Slovenci lahko ponosni na hotel Bled v Rimu. — Dr. J. Koče.

MERRYLANDS, N.S.W. — Uradno Slovenci še danes nimamo priznane svoje narodnosti in je tudi ne bomo imeli, dokler državljanstvo (celo bivše) mešajo z narodnostjo. Celó naš jezik (kaj šele narodna noša, kranjska klobasa in potica) še ni dovolj, da bi mogli tudi v potni list napisati našo pravo narodnost. Zato danes ponižno prosim vsakega rojaka in rojakinjo, ki se čuti bolj Slovenca kot pa državljana — pa naj bo že Jugoslovana, Italijana ali Avstrijca, da se obrnemo s priloženo molitvico na Najvišje Sodišče. Napisal sem jo ob birmi svojega najmlajšega sina, velja pa za vsak zatirani in nepoznani mali narod. Še mnogi manjši narodi od našega se borijo za isto. Čas je, da bi mali narodi prenehali krvaveti za tuje interese in biti večni sužnji velikim na obeh straneh železne zavese. To je ČETRTI SVET USUŽNENIH MALIH NARODOV — združimo se v prošnjo do Najvišjega Sodnika, da On razsodi našo pravdo! Če On hoče — še Davidova frača nam ne bo potrebna proti Galjotu svetovnemu komunizmu in drugim imperializmom.

**PROŠNJA NAJVIŠJEMU SODNIKU,
STVARNIKU VSEGA STVARSTVA.**

Gospod, ki si ustvaril človeka in narode, jim dal vsakemu svoj značaj, jezik in kulturo, daj, da bi mogli vsi živeti v harmoniji med seboj! Mnogim malim narodom si že dal ključke njihovim hišam, da so samostojni gospodarji v svoji hiši — lastni suvereni državi.

Daj, prosimo Te, tudi Slovincem čimprej ključ do

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,

189 Boundary Road. 329 6144

MALVERN,

1382 High Street. 509 4720 in 509 2675

SPRINGVALE-DANDENONG,

505 Princes Highway, Noble Park. 546 7644

MENTONE,

3 Station Street. 93 2460

FRANKSTON,

232 Cranbourne Road. 781 2366

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

ZELITE KUPITI PO ZMERNI CENI VEČJO KOLIČINO ČRNEGA ALI BELEGA GROZDJA
za svojo domačo prešo? Čim prej se dogovorite s slovenskim lastnikom vinogradov v Berri, S.A., glede naročila, plačila in tudi prevoza! Pišite ali telefonirajte na:

SLAVKO KREGAR, P.O. Winkie, S.A., 5320
Telefon: (085) 837 203

svoje hiše, brez prelijanja krvi, da bi tudi mi Slovenci zaživel kakor drugi: polno življenje svobodnega naroda, v lastni suvereni državi, da bi bili res gospodarji v svoji hiši. Bodočim slovenskim vladarjem pa daj razsvetljenje Svetega Duha, da bi mogli voditi svoj narod v luči Gospodovi! Čimprej nas otmi teme komunizma in drugih škodljivih idej, ki uničujejo človeštvo in zdravega duha!

Očenaš . . . Zdravamarija . . .
Prosrite in se vam bo dalo, trkajte in se vam bo odprlo!

To začnimo moliti, razbijanje nosov po slovenskih družtvih pa prepustimo tistim, ki so se vrinili vanje s Kajnovno ljubeznijo do domovine. Zaradi gornje molitvice sta mi ob blagoslovitvi novega prapora (20. nov.) pri Slovenskem društvu v Horsley Parku dva grozila s pestmi in zahtevala, da se odstranim. Povedal sem, da je Dom tudi z mojim denarjem plačan in z mojim prostovoljnim delom grajen. Pater me je moral braniti.

Kot zavednega Slovenca me zelo boli, ko vidim, kako slovenska društva po Avstraliji padajo pod komunistično kontrolo konzulatov. Tja jih vodijo prav tisti, ki kričijo: Nobene politike v društvih!, na vsako neodvisno delo za naše slovenstvo pa pritisnejo pečat "mešanja politike".

S slovenskimi pozdravi. — **Jože Košorok.**

REŠITEV JANUARSKE BESEDNICE:

Besede pomenijo: 1. sanje; 2. Rajko; 3. Emona; 4. čedra; 5. nekoč; 6. omika; 7. Sinaj; 8. ploha; 9. davek; 10. zloba; 11. kotel; 12. zelje; 13. kokot; 14. zlato.

Tri besede od zgoraj navzdol izražajo tole željo bravcem: **SREČNO** (prva navpična vrsta črk) **NOVO** (srednja navpična vrsta črk) **LETO!** (zadnja navpična vrsta črk).

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Karla Twrdy, Emilija

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Potrebujete **TAPETNIKA?**

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: **604 2038**

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

**9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE**

Tel. **63 1650**

**Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!**

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

Melbournsko tapetniško podjetje

JOE'S UPHOLSTERY REPAIRS

je v rokah tapetnika, ki Vam bo
po zmerni ceni na uslugo
pri vseh tozadevnih popravilih Vašega pohištva

Priporoča se

JOŽE VUKOVIČ

10 Prentice Street, NORTH ALTONA, Vic.
Telefon: **391 3776**

Melbournskim Slovincem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: **359 5509**

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

Šerek, Jakob Reven, Lidija Čušin, Ivanka Žabkar z družino, Stanislava Persič in Peter Rak.

Izžreban je bil Jakob Reven.

TAKOLE MODRUJE LJUBLJANSKI "PAVLIHA"...

● "Naš direktor je sumljiv", pravi ob kavici uradnik svojemu tovarišu. — "Kako to misliš?" — "Saj veš, da nima niti vikenda, niti hiše na morju, v službo se vozi s kolesom in od jutra do večera gara v službi."

● Letošnja letina sladkorja je zelo bogata. Zato se bojim, da se bo sladkor zaradi dobre letine podražil, kot se je moka zaradi rekordne žetve.

● Veš, da nas je pet novih sladkornih tovarn veljajo šest novih milijard? — Vem, zato bomo pa kmalu imeli toliko sladkorja, da ga bodo lahko spet podražili.

● Leta v Jugoslaviji so deževna ali sušna, vsa pa so zgodovinska.

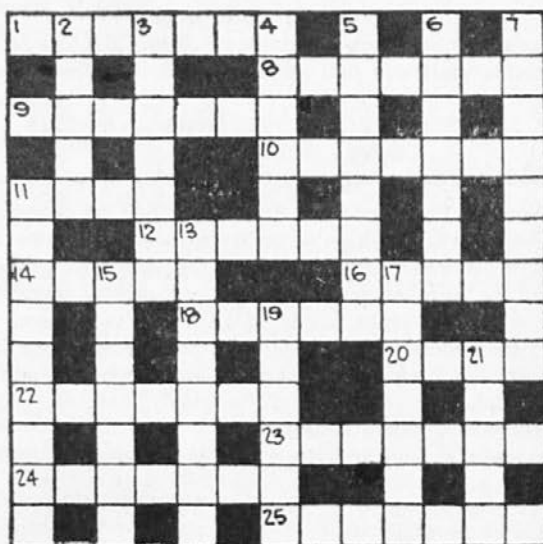
● Naši milijonarji sedijo tukaj in imajo svoj denar tam. Naši proletarci hodijo tja in imajo svoj denar tukaj.

● Najlaže je potisniti roke v žep delavca, kadar ima ta svoje roke zaposlene z delom.

● Vse, kar ste obljubljali ljudstvu, vam je ljudstvo omogočilo, da imate.

KRIŽANKA

(Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. skladati se, sličiti; 8. ovira; 9. žensko ime (izpeljanka od Klara); 10. ime vasi po patronu sv. Janezu; 11. drag, prikupen; 12. oprema, tudi pohištvo; 14. najhujši zločini proti življenju; 16. za gradnjo obdelani hloti; 18. umetniška delavnica; 20. tujka za gospo; 22. vrsta jabolk; 23. eden planetov (ime je po poganskem božanstvu); 24. znano italijansko pristanišče (2. sklon); 25. delam zgago, govorim tajno proti.

Navpično: 2. mesec v letu; 3. mesto v Sloveniji; 4. eden prerokov; 5. odpluti; 6. pet oseb skupaj; 7. nenasitna, vedno lačna; 11. Slovenci ji pravimo "bela" . . . ; 13. umetnik peresa; 15. okrašen; 17. družina, sorodstvo; 19. poklic, ki se ukvarja s kožami; 21. drobiti v prah.

Rešitev pošljite do dneva žrebanja — 1. marca!

*

"Jutri se ženim. Kakšen nasvet mi lahko daš za bodočnost?"

"Zdaj nobenega več."

Priporočam se Slovincem
zapadnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtoobarvanje in podobno.

Popravljamo zasobno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., KNOXFIELD, 3180, VIC.

Telefon delavnice 231-5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno

na telefonu 231-5757

ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOJK

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165

N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Tomo VUGLAČ
M.A.I.A. U. Dipl. Z.

**ARHITEKTONSKI
Načrtovalni Urad
> PLAN <**
DONCASTER
850-4206

VAŠA HIŠA

Izdružuje po željah NACRTE ZA VAŠO HIŠO ali katerokoli drugo STAVBO.
Nudimo Statične usluge, poskrbimo Gradbeno Dovoljenja in Nadzorujemo Delo.

NAJVEČJA TURISTIČNA AGENCIJA V AVSTRALIJI

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

JetsetTours

Cnr. Castlereagh & King Streets,
22nd Floor, MLC Building, Sydney, N.S.W. 2000

Telephone: 231 6955

Po urah: 32 4806

- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano agencijo

V uradu:

RATKO OLIP

JetsetTours

— IMA URADE PO VSEJ AVSTRALIJI

— JE URADNI AGENT AVSTRALIJE ZA OLIMPIJSKE IGRE 1980 V MOSKVI —

Dr. J. KOCE, 3 Beatrice Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 8076

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Vse delo glede potovanja uredim brezplačno.

Samo v onih primerih, ko se hočem zavarovati radi izgube časa z dajanjem nasvetov, ki nimajo nobene zveze s potovanjem, mi plačajo stranke majhen depozit. Ko plačajo celo karto, mi pa plačajo toliko manj, kolikor so mi dale za depozit. Tako ne more biti z nobene strani nikakih očitkov in se ni treba nikomur nič bati. **Važno!** V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi osebne prijateljske zveze, kar je že večkrat prav prišlo rojakom, ki so pri meni naročili potovalne karte.

TOUR WORLD INTERNATIONAL, 153 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morcite pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolic, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733
Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755